

b

Budgetredøgørelse 2022-2025

August 2021

UDKAST

AARHUS
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Læsevejledning	3
Udviklingen i Aarhus og omkring os.....	3
Konjunkturudvikling	3
Beskæftigelse og ledighed i Aarhus	4
Bolig- og befolkningsudvikling	4
Kommunens mål	6
Fortællingen om Aarhus	6
Aarhusmålene	6
FN's verdensmål.....	7
Aarhuskompasset - Aarhus Kommunes nye forståelsesramme	8
Kommunens samlede økonomi	9
Budgettets indtægter	11
Budgettets udgifter	12
Børn og Unge.....	15
Sociale Forhold og Beskæftigelse	20
Sundhed og Omsorg.....	24
Kultur og Borgerservice	29
Teknik og Miljø	33
Borgmesterens Afdeling.....	38
Bilag	40
Finansieringstabel	40
Budgetoversigter	42
Ressourcer i afdelingerne	46

Læsevejledning

Dette er Aarhus Kommunes udkast til budgetredegørelse for 2022. Den beskriver magistratens budgetforslag 2022-2025, som behandles i byrådet den 15. september 2021. Aarhus Kommunes endelige budget 2022-2025 vedtages i byrådet den 13. oktober 2021. Efterfølgende vil den endelige budgetredegørelse for 2022 blive udarbejdet.

På de følgende sider bliver du først præsenteret for de ydre vilkår, som vurderes at have mest afgørende indflydelse på næste års budget.

Herefter følger en kort beskrivelse af byrådets overordnede mål for Aarhus samt en gennemgang af den økonomi, der ligger i budgetforslaget.

Efterfølgende indeholder budgetredegørelsen afsnit med beskrivelser fra de enkelte magistratsafdelinger. De går tættere på afdelingernes respektive kerneopgaver, mål og økonomi.

Til sidst i budgetredegørelsen er der en række bilag med forskellige oversigter over budgetforslagets økonomi.

Når 2022 er gået, vil der i årsberetningen for 2022 blive fulgt op på de mål og den økonomi, som fremgår af denne budgetredegørelse.

Udviklingen i Aarhus og omkring os

En række forhold har betydning for udviklingen i den økonomiske situation i Aarhus Kommune. Det gælder bl.a. konjunkturerne, beskæftigelsesudviklingen og befolkningsudviklingen. Og det sidste halvandet år har corona-pandemien været et helt afgørende rammevilkår.

Konjunkturudvikling

Coronapandemien har det seneste halvandet år haft store konsekvenser for både dansk og international økonomi, men dansk økonomi er nu igen i fremgang.

Finansministeriet vurderer i Økonomisk Redegørelse fra august 2021, at BNP vil vokse med 3,8% i år og 2,8% næste år. Den forventede vækst i 2021 er den højeste i 15 år.

Vinterens smittebølge og nedlukning har ikke påvirket økonomien i samme grad, som det sås sidste forår. Det skyldes bl.a., at der er gjort erfaringer, der har gjort det lettere at holde økonomien i gang, ligesom vaccineudrulningen har mindsket usikkerheden. Den økonomiske politik har desuden holdt hånden under virksomheder og arbejdsmarkedet, som dermed var klar, da restriktionerne blev udfaset. Efter en stigning i ledigheden i vinter er den nu også faldende.

Coronapandemiens videre forløb vil have indflydelse på, om forventningerne til økonomien indfries, og på trods af mere balancerede risici er der stadig væsentlige usikkerheder herom. Nye virusvarianter kan påvirke

smitteudviklingen, hvilket vil få konsekvenser for den økonomiske udvikling. Udbredelsen af vacciner betyder dog, at risikoen for udbredt nedlukning er markant reduceret.

Beskæftigelse og ledighed i Aarhus

Konjunktursituationen har stor betydning for beskæftigelsesudviklingen i Aarhus Kommune.

Efter at ledigheden i 2020 toppede i løbet af sommeren, har der resten af året været et faldende ledighedsantal. Hen over vinteren og de første måneder af 2021, hvor landet igen har været nedlukket, var der først en stigende tendens, men derefter en faldende, normaliserende tendens i antallet af bruttoledige. De foreløbige tal for Aarhus Kommune viser, at bruttoledigheden i juni 2021 var på 7.978 fuldtidspersoner, mens samme tal i juni 2019 var 7.596. Til sammenligning var bruttoledigheden i marts 2020, hvor Coronapandemien for alvor ramte Danmark, på 11.171 fuldtidspersoner. Den største stigning i bruttoledigheden fandt først sted i foråret og sommeren i 2020.

På trods af at bruttoledigheden i juni 2021 er højere end i juni 2019, så er den faldende tendens over foråret en helt anden situation end foråret 2020. Dette samt de positive forventninger til konjunkturerne, som er beskrevet i ovenstående afsnit, giver optimisme i forhold til udviklingen resten af året og i 2022.

Med den seneste udvikling i ledigheden ligger bruttoledighedsniveauet i Aarhus Kommune fortsat over niveauet på landsplan. Angivet som procent af arbejdsstyrken er ledighedsniveauet i Aarhus Kommune i juni 2021 på 4,5% mod 3,6% på landsplan.

Bolig- og befolkningsudvikling

Byrådet har fastsat et mål om, at der i Aarhus frem til år 2030 skal skabes mulighed for at bygge 2.000 nye boliger om året.

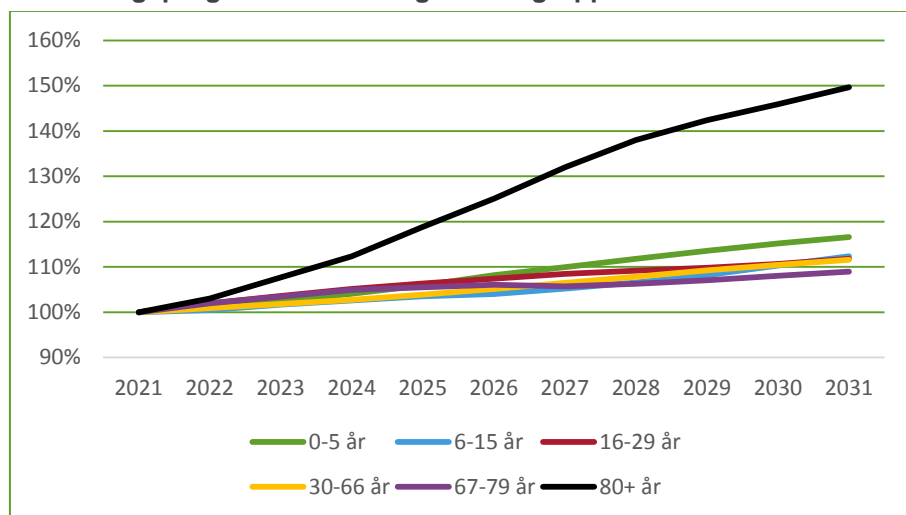
Aktuelt forventes der opført ca. 3.300 boliger om året i gennemsnit i perioden 2021-2025, hvoraf de ca. 1.900 årligt er familieboliger.

Aarhus Kommune er Danmarks næststørste kommune og havde 352.739 borgere pr. 1. januar 2021.

Befolkningsvæksten i 2020 var på 2.781 nye borgere, hvilket er væsentlig lavere end normal. Dette skyldes dels en oprydning i CPR-registret, og dels lavere nettoindvandring fra andre lande på grund af coronakrisen.

Fremadrettet forventes godt 4.600 nye borgere årligt i Aarhus Kommune, så der i 2031 vil være knap 400.000 borgere. Se mere i [Aarhus i Tal](#).

Befolkningsprognose – udvikling i aldersgrupper

Budgetlægningen foretages på grundlag af den seneste befolkningsprognose. Prognosen anvendes blandt andet til at fremskrive udviklingen i udgifterne på de serviceområder, hvor byrådet har vedtaget budgetmodeller.

Her sammenkædes udviklingen i befolkningen og anvendelsen af ressourcer. Det gælder på skoleområdet, børnepasningsområdet, socialområdet og ældreområdet.

Som det fremgår af figuren, så forventes der en vækst i de mindste børn samt en meget kraftig vækst i antallet af ældre over 80 år. Det vil præge budgetlægningen i de kommende mange år.

Derudover anvendes befolkningsprognosen også ved budgetlægningen af de generelle tilskud fra staten.

Kommunens mål

Fortællingen om Aarhus

Sammen med Aarhusmålene sætter Fortællingen om Aarhus en fælles retning for, hvad byrådet vil med Aarhus, og hvad der skal kendetegne Aarhus både nu og i fremtiden. Aarhusmålene er de overordnede mål for hele byens udvikling og de følger op på, om udviklingen går i den retning, som byrådet ønsker.

Indledningen af Fortællingen lyder: *"Aarhus har en fantastisk placering ved havet og skoven. Et levende pulserende bymiljø og den smukkeste natur beliggende helt tæt på hinanden. Aarhus er en rummelig by med plads til at udfolde sig, uanset om man er ung, gammel eller børnefamilie, studerende, kunstner, etableret erhvervsvirksomhed eller iværksætter. Man kan føle sig hjemme i Aarhus.*

Aarhus er "Smilets By" - uhøjtidelig og tilbagelænet, ung, optimistisk, ambitiøs og summende af liv"

Fortællingen om Aarhus omfatter også visionen for Aarhus, som fremgår til højre og du kan læse visionen og hele fortællingen om Aarhus her: [Fortællingen om Aarhus](#)

Visionen:

"Aarhus – en god by for alle"

- Aarhus - en by med plads til alle og brug for alle
- Aarhus - en by i bevægelse
- Aarhus - en by med handlekraft og fællesskab

Aarhusmålene

Aarhusmålene er samlet under overskriften - "Aarhus - en god by for alle", og består af følgende fem mål:

Visionen og målene er på den måde pejlemærker for udviklingen af Aarhus. Vi har også sat ord på de værdier, som vi prioriterer højest i Aarhus Kommune.

Værdierne er overordnede og udtrykker det, Aarhus Kommune gerne vil stå for og kendes på i vores kontakt med borgere, virksomheder og andre interne og eksterne samarbejdspartnere. På denne måde udgør værdierne leveregler for alle medarbejdere i Aarhus Kommune.

Til Aarhusmålene er knyttet en række indikatorer. Status på disse kan findes i "Aarhus i tal" på kommunens hjemmeside: [Aarhus i tal](#).

Byrådet har desuden vedtaget en række mål på de enkelte afdelingers områder - de såkaldte budgetmål – som kan ses i de næste afsnit.

FN's verdensmål

FN's Mål for Bæredygtig Udvikling blev vedtaget af verdens stats- og regeringsledere på FN-topmødet i New York den 25. september 2015 og trådte i kraft den 1. januar 2016.

Verdensmålene udgør 17 konkrete mål og 169 delmål med tilhørende indikatorer. De forpligter alle FN's 193 medlemslande til helt at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs, klima og mere bæredygtig økonomisk vækst. De fokuserer ligeledes på at fremme fred og sikkerhed og stærke institutioner, og på at styrke internationale partnerskaber.

Disse mål kan og vil Aarhus Kommune bidrage til, og der kan etableres en ret direkte kobling mellem Aarhusmålene og de fleste af verdensmålene. Det samme gælder målene på niveauerne under Aarhusmålene, herunder budgetmålene for de enkelte områder.

Nedenfor en illustration af sammenhængen mellem Aarhusmålene og verdensmålene.

Aarhuskompasset - Aarhus Kommunes nye forståelsesramme

I april 2021 vedtog et enigt byråd 'Aarhuskompasset – Aarhus Kommunes nye forståelsesramme' som erstatning for den tidligere styringsmodel.

Aarhuskompasset beskriver den slags kommune og fællesskab, vi gerne vil være – og er på vej til at blive. Den tilgang, vi har haft indtil nu, har bragt os langt i forhold til Aarhusmålene, men vi skal videre.

Med sigtet om 'Mindre system. Mere borger.' vil vi med Aarhuskompasset styrke vores fokus på, hvad der har værdi for borgerne og samfundet. Vi vil skrue op for samskabelse i vores tilgang til velfærdsudvikling - og vi vil arbejde, udvikle, styre og lede mere vidensinformeret.

Grundlæggende indebærer det, at vi indleder ethvert samarbejde med at sætte os i den andens sted – og at vi skaber råderum til lokal ledelse og til medarbejdernes faglighed og erfaringer.

Aarhuskompasset skal ses som en kulturforandring – og kulturforandringer tager tid. Nu er vi i gang, og det kommer til at præge alle dele af kommunens arbejde. Derfor vil de kommende budgetter også afspejle denne nye kultur.

For Budget 2022 prøver vi at tage de første spæde skridt ind i kulturforandringen. Vi vil forsøge at fokusere mere på kontekst og ikke kun på tal. Det betyder, at vi skal bruge mere tid på at *forstå* hvorfor tallene ser ud som de gør – så vi kan handle derefter. Forventningen er, at det for alvor vil vise i en ny form for opfølgning i årsberetningen for 2022. Og at næste års budgetredegørelse for alvor vil afspejle den nye tilgang.

Kommunens samlede økonomi

Med udgangspunkt i de ydre påvirkninger samt de overordnede mål for Aarhus Kommune beskrives økonomien i budgetforslaget i det følgende afsnit.

Efter vinterens smittebølge og nedlukning af dele af kommunen er langt de fleste restriktioner nu ophævet, og vi er ved at vende tilbage til en mere almindelig hverdag. Selv om corona bestemt ikke er forsvundet, betyder den fremskredne vaccinering af aarhusianerne, at vi forhåbentlig kan kigge fremad mod lysere tider. Den usikkerhed, som corona har medført i kommunen det sidste halvanden år, er nu betydeligt reduceret, selvom der globalt stadig er enorme udfordringer, som kræver rettidig omhu også i Aarhus.

Den økonomiske usikkerhed er også reduceret. Konjunkturerne ser ud til at rette sig hurtigere, end vi havde turdet håbe på. Og mere snævert kommunaløkonomisk har vi nu lidt flere erfaringer med den udligningsreform, som trådte i kraft før sidste års budget. De første erfaringer tyder på, at der også fremover kan ske store ændringer i kommunens bidrag fra udligningsordningerne fra år til år.

Trods en række modsatrettede økonomiske elementer er der et fornuftigt udgangspunkt for dette års budgetlægning. På den positive side tæller, at der i finansloven for 2021 var penge til kommunerne, ligesom der blev givet et løft til den demografiske udvikling i aftalen om kommunernes økonomi for 2022.

Som i sidste års økonomiaftale indeholder dette års aftale en forudsætning om, at kommunerne kan spare yderligere penge ved at reducere brugen af eksterne konsulenter. I budgetforslaget er der indarbejdet en rammebesparelse på 24 mio. kr. i 2022 stigende til 45 mio. kr. i 2025 hvilket svarer til det af staten forudsatte niveau.

Aarhus Kommune har ekstraordinært store udgifter til tjenestemandspensioner i de kommende ca. 10 år, hvorefter udgifterne vil være faldende, indtil de er helt udfaset. I de kommende år udgør det reelt ekstraordinært store gældsafdrag, som begrænser kommunens finansieringsmuligheder, mens situationen vil være modsat over tid. For at udjævne gældsafdragene er der i budgetforslaget modregnet for den del af udgifterne til tjenestemandspensioner, der overstiger 400 mio. kr. årligt. Det vil omvendt blive tillagt i de efterfølgende år, hvor udgifterne bliver under 400 mio. kr. årligt. Herved sker der en vis udjævning af udgifterne i de år, hvor afdraget på pensionsgælden er størst, dvs. ca. 2021 – 2032. Ændringen betyder, at råderummet i budgetdrøftelserne øges med godt 49 mio. kr. årligt.

Med forbedringen i økonomien, reduktionen i udgifterne til eksterne konsulenter samt korrektionen vedr. tjenestemandspensioner er der skabt et råderum, der kan give et velfærdsløft i 2022 og årene fremover. I budgetforslaget er der derfor indarbejdet følgende:

- Ca. 6 mio. kr. årligt til ældreområdet som kompensation for manglende finansiering fra finanslovsmidler af indsatser i 2021 og efterfølgende år.
- 4,8 mio. kr. fra og med 2025 til minimumsnormeringer, da midlerne fra finansloven også på dette område har vist sig mindre end forudsat i B2021.

- 10 mio. kr. årligt til et generelt løft af ældreplejen.
- 5,7 mio. kr. i 2022 og 11,4 mio. kr. i 2023 og frem til specialplejeboligerne til demente borgere på Skovvang, herunder til særlige demensfaglige metoder til understøttelse af hjælp, omsorg og pleje til borgerne og deres særlige behov.
- 10 mio. kr. i 2025 og ekstra 10 mio. kr. hvert år herefter som følge af et stigende antal ældre, udover det som budgetmodellen på området hidtil har tilført af ekstra midler. Løftet følger af beslutningen i Budget 2021.
- 30 mio. kr. årligt fra og med 2022 til socialområdet, hvor stadig flere borgere efterspørger støtte og hjælp fra kommunen.
- En underskudsgaranti på 1,45 mio. kr. i 2022 og 2023 til oprettelse af en international vuggestue.
- 30 mio. kr. i hvert af årene 2023 og 2024 til kommunens Klimafond. Midlerne kan prioriteres til ekstra indsats og til kommende ansøgninger til Klimafonden.
- 10 mio. kr. ekstra i hvert af årene 2024 og 2025 fra anlægsbufferen til grønne investeringer. De grønne investeringer skal bidrage til ambitionerne omkring klima og biodiversitet.
- 5 mio. kr. om året i en 4-årig periode til at styrke tryghedsindsatsen og indsats mod negativ social kontrol i Gellerup-Toveshøj og Bispehaven samt til lokale indsats i en række øvrige udsatte boligområder.
- 30 mio. kr. årligt fra og med 2022 til den kollektive trafik, der sikrer grundlag for, at arbejdet med en ny kollektiv trafikplan fra medio 2023 kan udarbejdes ud fra en forudsætning om et serviceniveau, som samlet set svarer til det nuværende. Det er forudsat, at budgetløftet i to år finansieres via en reduktion af egenkapital i Aarhus.
- Det har vist sig vanskeligt at etablere en letbanestrækning på Aarhus Ø. Der afsættes en pulje på 100 mio. kr. til at undersøge andre måder at prioritere den kollektive trafik til og fra Aarhus Ø. Puljen skal endvidere gå til løsninger, der sikrer bedre grundlag for aktiviteter på vandet, samt til en plan for, hvordan Aarhus Ø kan bindes bedre sammen med Fiskeri-, Træskibs- og Lystbådehavnen. Der afsættes endvidere 50 mio. kr. til en pulje til etablering af blå-grønne elementer på Aarhus Ø. De to puljer finansieres inden for projektøkonomien for Aarhus Ø, bl.a. ved at der ikke længere skal afholdes udgifter til etablering af en letbanestrækning på Aarhus Ø.
- 2 mio. kr. årligt til en tværgående hygiejnekoordinatorfunktion forankret i Sundhed og Omsorg. Beløbet finansieres i forhold til afdelingernes decentraliserede rammer.
- 10 mio. kr. årligt til sagsbehandling på byggesags- og planområdet, der udfordres af en by i stor vækst og høje ambitioner, samtidig med, at midlertidige bevillinger bortfalder. Beløbet finansieres af 7 mio. kr. fra de aktuelt fem store byudviklingsprojekter og 3 mio. kr. fra afregnings- og taksttilpasninger.
- Skoleområdet tilføres 20 mio. kr. årligt til at understøtte skolernes arbejde med mellemformer og løfte de stigende udgifter til specialundervisning.
- 11 mio. kr. årligt til normeringer i nye specialdagtilbud.
- Nye midler fra finansloven 2021 til skoleområdet, minimumsnormeringer og ældreområdet forudsættes anvendt på de pågældende områder.
- 20 mio. kr. til investeringer på beskæftigelsesområdet, som finansieres ved besparelser på overførsler. De konkrete investeringsmodeller fremlægges snarest i en byrådsindstilling efter inddragelse af alle interessenter.

Med de forudsætninger der er lagt ind i budgetforslaget, viser nøgletallene et årligt råderum på 26 mio. kr. i budgetperioden. Råderummet giver mulighed for at igangsætte yderligere initiativer fra de budgetforslag, som partierne har fremsendt.

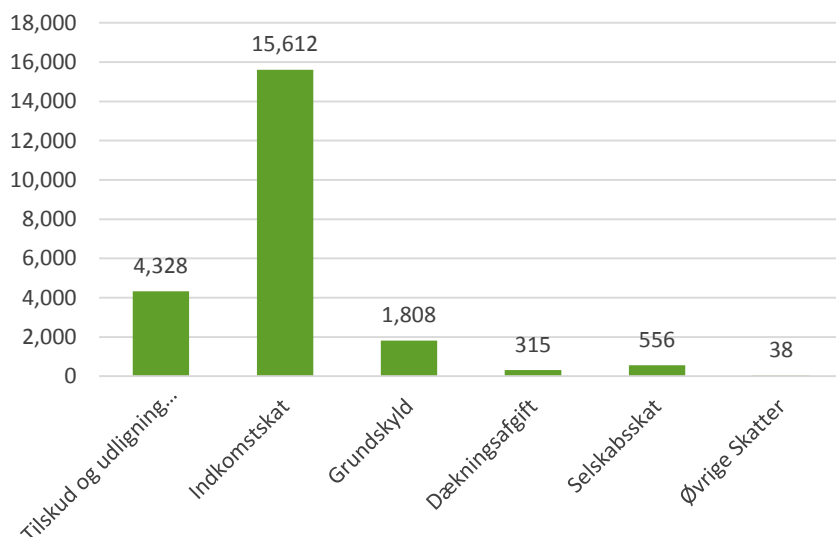
I det endelige budget vil hovedlinjerne i budgettet og i eventuelle nye tiltag blive beskrevet i dette afsnit.

Budgettets indtægter

Budgetforslaget er udarbejdet med udgangspunkt i valg af statsgaranti af skattene og generelle tilskud i 2022.

De samlede indtægter i Aarhus Kommune forventes at være på 22,7 mia. kr. i 2022. Fordelingen af indtægterne fremgår af figur nedenfor:

Fordeling af de budgetterede indtægter i 2022, i alt 22.663 mio. kr.

Ud over disse er der indtægter fra brugerfinansiering, statsrefusion, anlæg og renter på ca. 4,2 mia. kr.

Skatteindtægter

Det fremgår af figuren, at langt den overvejende del af kommunes indtægter kommer fra indkomstskat samt tilskud og udligning, som tilsammen udgør ca. 20 mia. kr. i 2022. Hertil kommer grundskyld, dækningsafgift, selskabsskat og øvrige skatter i form af dødsboskat og forskerskat, som i alt udgør ca. 2,7 mia. kr.

Som følge af beslutninger i sidste års budget hæves skatteprocenten for indkomstskat i Aarhus med 0,01 % fra 24,51 % til 24,52 %.

Samtidig forventes skatteprovenuet i 2022 til 2025 i Aarhus at vokse relativt mere end i resten af landet. Det skyldes, at der i alle år frem til 2025 forventes en mervækst i udskrivningsgrundlaget for indkomstskat i Aarhus i forhold til landsplan som følge af, at befolkningen vokser mere i Aarhus end på landsplan.

Skattesatsen for grundskyld fastholdes på 24,58 ‰ og for dækningsafgift af erhversejendomme på 5,00 ‰.

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning er budgetteret med udgangspunkt i KL's skatte- og tilskudsmodel. Det fremgår heraf, at Aarhus Kommune modtager i alt ca. 4,3 mia. kr. i 2022 fra staten og kommunale udligningsordninger.

Selvbudgettering eller statsgaranti

Hvert år giver staten de enkelte kommuner mulighed for at modtage en garanti for, hvor mange indtægter kommunen vil få det følgende år. Garantien dækker skatter og generelle tilskud fra staten. Denne statsgaranti betyder, at et eventuelt fald i disse indtægter dækkes af staten.

Kommunen kan fravælge statsgarantien og i stedet vælge at selvbudgettere. Kommunen vil så kunne beholde eventuelle merindtægter, der ligger ud over

det, staten har garanteret. Omvendt er risikoen ved at vælge selvbudgettering, at eventuelle lavere indtægter skal finansieres af kommunen.

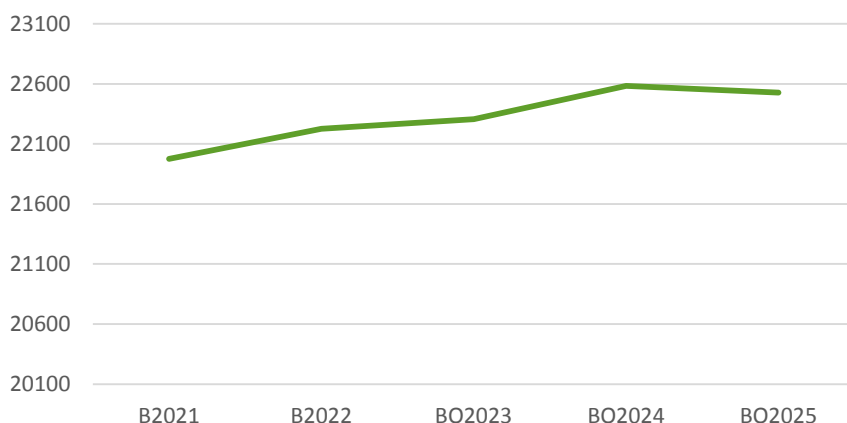
Budgetforslaget er foreløbigt baseret på valg af statsgaranti for skat og generelle tilskud i 2022. På nuværende tidspunkt er det forventningen, at der i 2022 vil være en gevinst på 96 mio. kr. ved valg af selvbudgettering fremfor statsgaranti. Denne gevinst anses dog som værende højst usikker, da der som følge af de stadige effekter af coronapandemien er væsentlige usikkerheder omkring den fortsatte udvikling. Valg af selvbudgettering vurderes derfor at være forbundet med en stor risiko.

Budgettets udgifter

Drift

I budgetforslaget er de skattefinansierede driftsudgifter budgetteret til at blive ca. 22,2 mia. kr. i 2022.

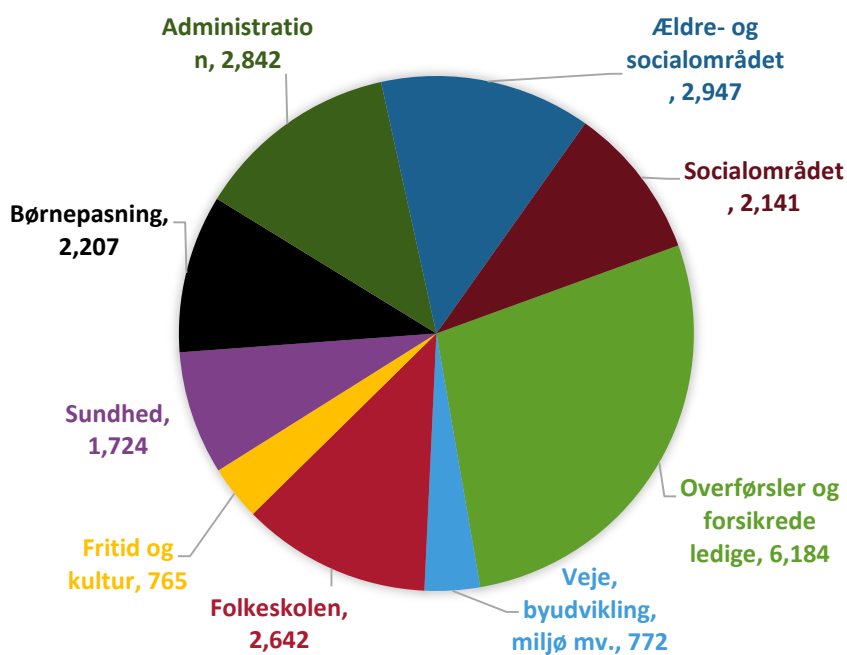
Driftsudgifter i budget 2022 (mio. kr., 2022-priser)

I 2023 forventes udgifterne at stige med 80 mio. kr. I 2024 stiger udgifterne med yderligere 277 mio. kr. for så at falde med 58 mio. kr. i 2025. Årsagen til faldet det sidste år skyldes bl.a. at afdelingerne budgetter med et større forbrug af opsparing i 2024.

En af de væsentligste årsager til stigningen i udgifterne er, at budgetmodellerne tilføjer flere penge til de store serviceområder i takt med, at den aarhusianske befolkning vokser. Fra år til år indebærer budgetmodellerne i perioden 2022-2025 en stigning på ca. 118 mio. kr.

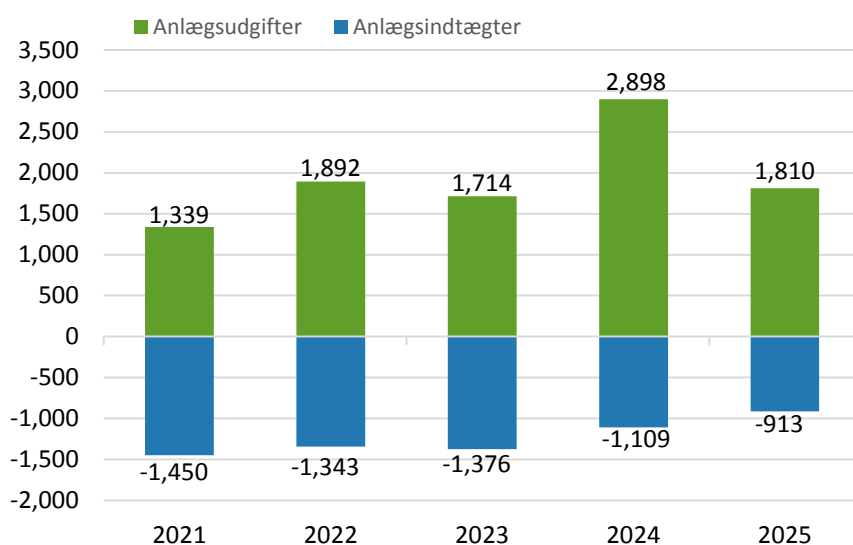
Fordeling af Aarhus Kommunes driftsudgifter i B2022 på 22.224 mio. kr.

Ud af de samlede udgifter på 22,2 mia. kr. udgør serviceudgifterne ca. 68% af de samlede driftsudgifter, mens forsørgelsesudgifter m.v. udgør de resterende ca. 32 %. De største serviceområder er folkeskoleområdet, ældreområdet, socialområdet, administration samt børnepasning, som udgør stort set samme andel af de samlede skattefinansierede nettodriftsudgifter.

Anlæg

Der er budgetteret med nettoanlægsudgifter på 447 mio. kr. i årligt gennemsnit i budgetperioden 2022 til 2025. Bruttoudgifterne udgør i gennemsnit 2,1 mia. kr. over årene, men der er også bruttoindtægter på gennemsnitligt 1,2 mia. kr. Der er således et højt anlægsniveau i

Anlægsudgifter og -indtægter i budget 2022 (mio. kr.)

budgetperioden.

Anlægsudgifter og indtægter i perioden 2022-2025

Blandt de væsentligste anlægsprojekter i perioden er de større byudviklingsprojekter (de bynære havnearealer, Godsbanen, Lisbjerg, Sydhavns kvarteret, Tage-Hansensgade/Amtssygehuset) infrastrukturprojekter under Mobilitets- og Vej fonden (MOVE), Beder-Beringvejen, Viborgvej, aftalen om de udsatte boligområder, dagtilbudssamt skoleudbygning, energirenoveringer samt vedligeholdelse og genopretning af kommunale bygninger og veje. Hertil kommer de anlæg der følger af den 10-årige investeringsplan for 2024-2033, samt en lang række mindre projekter.

Anlægsindtægterne i perioden omfatter bl.a. generelt jordsalgsindtægter fra de fem større byudviklingsprojekter. Herudover er der indtægter fra andet jordsalg.

Børn og Unge

Den overordnede politiske vision for Børn og Unge er fastlagt i børne- og ungepolitikken, som det samlede byråd vedtog i 2015. Børne- og ungepolitikken udgør grundlaget for arbejdet med alle børn og unge fra 0-18 år – lige fra det første møde med sundhedsplejersken, over barnets dagtilbuds-, skole- og fritidsliv og til vejen ind i en ungdomsuddannelse.

Med budgettets effektmål omsætter byrådet denne vision i en mere konkret retning og et politisk fastsat ambitionsniveau for Børn og Unge under ét. De overordnede effektmål er:

Læring og udvikling: Alle børn og unge udvikler og udfolder deres potentialer optimalt. De er aktive i egen læring, er motiverede, ihærdige og vedholdende og har de faglige, personlige, sociale og kulturelle kompetencer, der skal til for at ruste dem til deres videre uddannelses-/dannelsesforløb.

Fællesskaber: Alle børn og unge er en aktiv og værdsat del af et forpligtende fællesskab. De respekterer deres medmennesker og begår sig i forskellighed og mangfoldighed. De deltager aktivt i samfundet som demokratiske medborgere og er bevidste om deres medansvar for det samfund, de lever i.

Sundhed og trivsel: Alle børn og unge har en god og sund opvækst. De trives, er glade og robuste, og de har selvværd og mod på tilværelsen. De er aktive i forhold til egen livskvalitet og er i stand til at træffe reflekterede og kloge valg.

Årsberetningen for 2020 viser, at det store flertal af børn og unge i Aarhus Kommune trives og klarer sig godt – på trods af den ekstraordinære coronasituation. Der ses dog en stigning i andelen af elever, der føler sig ensomme. Samtidig er der fortsat forskellige, mindre grupper af børn og unge, som oplever udfordringer i forhold til deres udvikling, trivsel og deltagelse i fællesskaber.

Særlige indsatsområder

Som supplement til de overordnede politiske effektmål vil Børn og Unge i det kommende år arbejde fokuseret med tre særlige indsatsområder:

- Mental sundhed
- Tid sammen med børnene og de unge
- Rekruttering

De tre særlige indsatsområder kommer ud over et særskilt fokus på implementering af store tiltag i forhold til eksempelvis den nye fritidspædagogiske vision, fremtidig organisering og indhold i 10. klasse, Aarhusaftalen mv. Den ekstraordinære situation med coronavirus har samtidig medført et efterslæb i driften, som trækkes med ind i 2022.

Mental sundhed

Vi ser alt for mange sårbare unge, som ikke trives af mange forskellige årsager. Karaktertræs, uddannelsesparathed, sociale mediers fokus på det perfekte og konflikter i hjemmet mv. er med til at øge presset på børn og unge. Coronanedlukningen sætter temaet på spidsen: Når hverdagen bliver mere uforudsigelig og i høj grad bestemt udefra og af andre, påvirkes følelsen af indflydelse på eget liv.

Symptomer på ensomhed, angst og stress fylder særligt meget blandt børn og unge under nedlukningen. Ikke bare blandt de traditionelt udsatte, men

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på [her](#)
- Der er 10.000 fuldtidsansatte i Børn og Unge.

blandt rigtig mange børn og unge. Når de beskyttende faktorer – f.eks. fællesskaberne i skole- og fritidstilbud – er under pres, og risikofaktorerne som f.eks. konflikter eller stress i hjemmene er ekstra tydelige, har det stor betydning, om man som barn og ung er rustet til at takle og mestre livets udfordringer.

Livsmestring i fællesskab er et fælles grundlag og et fælles sprog for vores arbejde med mental sundhed, og den giver os et afsæt for udviklingen af indsatser til at fremme trivsel og livsmestringen – lokalt såvel som politisk og i forbindelse med tværgående indsatser i Børn og Unge. Forældre, unge, foreninger, organisationer samt medarbejdere og ledere i Børn og Unge har i efteråret 2020 givet input til en ny strategi for mental sundhed. Strategien sendes i høring i foråret 2021.

Tid sammen med børnene og de unge

Høj kvalitet i Børn og Unges tilbud har stor sammenhæng til, at der er nærværende og kendte voksne, som har tid til børnene og de unge.

I budgettet for 2021 er der afsat midler til fremrykning af minimumsnormeringer i dagtilbud. Loven om minimumsnormeringer sikrer en bund for, hvor mange voksne der skal være til børn i vuggestuer og børnehaver. Gode normeringer koblet med høj faglig kvalitet kan bidrage positivt til børnenes udvikling af såvel faglige som personlige og sociale kompetencer.

Ud over normeringer har tilrettelæggelse af arbejdstiden stor betydning for, at de voksne har mest mulig tid sammen med børnene. For at få opnå den bedste kvalitet i tilbuddene med medarbejderne arbejder Børn og Unge med at implementere en ny arbejdstidsaftale på dagtilbudsområdet med fokus på tiden sammen med børnene. Derudover indføres der et nyt planlægningssystem (PAPPA) i dagtilbud og på sigt fritidstilbud, som gør en effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne nemmere. PAPPA skal understøtte den nye arbejdstidsaftale og forventes at være klar til brug i løbet af efteråret 2021.

Der er i Børn og Unge igangsat et arbejde med at afdække, hvordan der kan sikres flere kendte voksne i vikardækningen på skoleområdet og fokus på denne opgave fastholdes ind i den nye budgetperiode.

Rekruttering

Et stigende børnetal i Aarhus Kommune, lov om minimumsnormeringer i dagtilbud og en målsætning om en højere andel ansatte med en pædagogisk uddannelse, lægger samlet set et stort pres for mere uddannet arbejdskraft. Samtidig er det nyt for Børn og Unge at stå i en situation, hvor der bliver mangel på arbejdskraft, og det kræver en opmærksomhed på udfordringen i hele organisationen.

På den baggrund er det besluttet at nedsætte en ny rekrutteringsenhed, som målrettet skal arbejde med initiativerne til at sikre fremtidig arbejdskraft. Det drejer sig om en samlet strategi og indsats i Børn og Unge i forhold til rekruttering, (videre)uddannelse og fastholdelse af pædagogiske medarbejdere. Samtidig er der også behov for en øget opmærksomhed på at tænke bredt i rekrutteringen, og på at fx studerende i praktik, vikarer og rotationsvikarer er potentielt kommende medarbejdere, som dagtilbuddene selv kan være med til at udvikle og forme.

MÅL

	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022
Effektmål: Læring og udvikling				
Indikator: Mindst 85 % af de 3-årige børn skal have et alderssvarende sprog ¹⁾	85,8 %	 86,6 %	≥ 85 %	≥ 85 %
Indikator: Mindst 85 % af de 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse ²⁾	84,9 %	 85,2 %	≥ 85 % i 2025 (≥ 90 % i 2030)	≥ 85 % i 2025 (≥ 90 % i 2030)
Effektmål: Fællesskaber				
Indikator: Højst 5 % af eleverne må opleve ensomhed (alle elever i 4.-9. klasse under ét)	5,9 %	 6,2 %	≤ 5 %	≤ 5 %
Effektmål: Sundhed og trivsel				
Indikator: Elevernes samlede gennemsnitlige fravær skal være under 6 % (alle elever i 0.-10. klasse under ét)	5,6 %	 5,2 %	< 6 %	< 6 %
Indikator: Højst 15 % af eleverne må være overvægtige (alle elever i 0., 6. og 9. klasse under ét)	14,9 %	 14,8 %	≤ 15 %	≤ 15 %

Note 1: Opgørelsen viser andelen af børn i alderen 2 år og 9 mdr. til og med 3 år og 4 mdr., der ved sprogvurderingen er vurderet til at have behov for en generel sprogindsats i dagtilbud, dvs. ikke en fokuseret eller særlig sprogindsats.

Note 2: Opgørelsen viser andelen af de unge, der forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse, inden de bliver 25 år, dvs. 8 år efter 9. klasse. Tallene stammer fra Undervisningsministeriets profilmodel. De nyeste tal er for afgangsåret 2018.

YDELSER

Børn og Unge har ansvaret for hovedparten af de kommunale tilbud til de 0-18-årige, herunder ansvar for følgende ydelser:

- Dagtilbud, herunder dagplejen
- Folkeskoler, herunder skolefritidsordninger
- Fritids- og ungdomsskoletilbud
- Børnesundhed, herunder Sundhedsplejen og Tandplejen
- Vidtgående specialundervisning til børn, specialskoler, sprogstøtte samt specialpædagogisk bistand

6-by nøgletal

(opdateres til de nyeste nøgletal, når 6-by rapporten udgives)

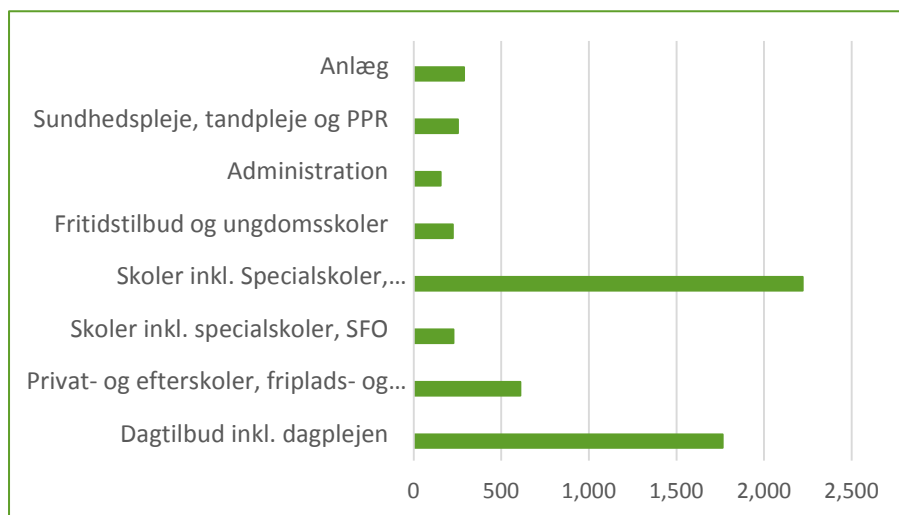
[Skoler: 6-by nøgletal 2019 side 21](#)

[Dagpasning: 6-by nøgletal 2019 side 35](#)

RESSOURCER

Det samlede bruttobudget for Børn og Unge er på ca. 6,7 mia. kr. i 2022. Indtægterne udgør ca. 1,1 mia. kr. og består primært af forældrebetalingen for dagtilbud og SFO. Det egentlige kommunale budget på Børn og Unges område udgør dermed ca. 5,6 mia. kr. Størstedelen af budgettet anvendes til service på de borgernære områder såsom børnepasning, folkeskole og fritidsområdet i et 0-18-årsperspektiv. Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 0,3 mia. kr.) vil blive brugt til anlægsinvesteringer i f.eks. nye dagtilbudsafdelinger, udvidelser af skoler samt moderniseringer af skoler og dagtilbud m.v.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2022 på 5.738 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

Aarhus er en by i vækst i disse år, hvilket afspejles i Børn og Unges budget, der vokser i budgetperioden via budgetmodellerne. Midler fra budgetmodellerne justerer Børn og Unges budget på baggrund af demografiudviklingen og har til formål at sikre, at serviceniveauet kan fastholdes (med forudsatte stordriftsfordele i modellerne) samtidig med, at der indskrives flere i Børn og Unges tilbud.

Der er således en stigende profil i budgetperioden. Endvidere præges udviklingen i bruttobudgetterne af indførslen af minimumsnormeringer, men da det er budgetlagt med et direkte statsligt tilskud, afspejles det ikke fuldt ud i nettobudgetterne. Yderligere præges udviklingen i budgetterne af det budgetlagte forbrug af opsparing. Det er eksempelvis det, der afspejles i udviklingen fra 2024 til 2025.

Børn og Unges regnskab og budget for 2020 til 2025

Mio. kr. i 2022-priser	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
Nettodriftsudgifter	5.387	5.474	5.450	5.555	5.635	5.553
Nettoanlægsudgifter	274	417	288	118	142	22

Børn og Unge har i tidligere år haft et meget højt aktivitetsniveau med gennemsnitlige årlige anlægsudgifter på omkring 284 mio. kr., og gennemsnitlige indtægter på omkring 20 mio. kr. Det samlede niveau for den forventede anlægsaktivitet er ikke afspejlet fuldt ud i tabellen, da der ikke er medtalt budgetter på anlægsreserven til udbygning af skoler og dagtilbud, der endnu ikke er udmøntet til Børn og Unge. Der er i 2024 og 2025 reserveret henholdsvis 596 mio. kr. og 293 mio. kr.

I 2022 forventes et fortsat højt niveau for Børn og Unges anlægsudgifter. Det skyldes blandt andet, at der bygges og planlægges nye skoler flere steder i Aarhus Kommune, herunder i Nye og i Gellerup. Hertil kommer også, at byrådet i budgetforlig 2021 vedtog Aarhus Kommunes Investeringsplan 2024-2033, hvor der blandt andet blev reserveret penge til udbygning og ombygning af seks eksisterende skoler. Det indledende arbejde med flere af disse udvidelser planlægges igangsat inden for den kommende budgetperiode.

Det vil desuden være nødvendigt at udvide dagtilbudskapaciteten flere steder, så Aarhus Kommune også fremadrettet sikrer pasningsgarantien. Hertil kommer løbende behov for moderniseringer og indeklimaforbedringer på både skoler og i dagtilbud.

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Visionen for Aarhus er, at Aarhus skal være en god by for alle. Også for de børn, unge og voksne, der har brug for støtte og hjælp til at komme videre i livet. Derfor understøtter Sociale Forhold og Beskæftigelse, at flere aarhusianere mestrer deres eget liv, tager aktiv del i samfundet og bliver selvforsørgende. For langt de fleste mennesker er det af stor værdi at være i uddannelse og job.

Uddannelse og job er derfor også en effektiv og vigtig social indsats. Selv få timers arbejde kan for mange give tilknytning og mening. Også via en mindre tilknytning til arbejdsmarkedet med et småjob eller lignende.

Nogle borgere har brug for hjælp fra Sociale Forhold og Beskæftigelse på grund af handicap, familieproblemer, psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller andre sociale udfordringer. Andre har blot brug for støtte til at komme i job eller uddannelse. Det giver værdi for både borgere og virksomheder, som dermed får den arbejdskraft, som de har brug for. Vores tilgang til borgerne er, at de på trods af sociale og beskæftigelsesmæssige udfordringer er eksperter i eget liv, der selv kan og vil tage ansvar.

Den Sociale Bæredygtighedsplan er en fælles plan og vision for, hvordan vi skaber og udvikler fremtidens sociale indsatser og skaber et mere bæredygtigt socialområde – både fagligt og økonomisk. Planen indeholder en række initiativer, som vi sammen med resten af byen skal folde ud over de næste ti år. Planen skal medvirke til at løse de strukturelle økonomiske udfordringer der er på det specialiserede socialområde.

Indsatsen på beskæftigelsesområdet, har i en længere periode været vanskeliggjort på grund af COVID 19 situationen. Der må 2021-22 forventes en intensiveret indsats med henblik på forebyggelse af langtidsledighed og sikring af kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne.

Budgetmål med fokus på værdi for borgerne

Med budgetmålene omsættes den overordnede vision og Aarhusmålene i en mere konkret politisk retning for indsatserne i Sociale Forhold og Beskæftigelse. Under overskrifterne 'læring, uddannelse og selvforsørgelse', 'netværk og medborgerskab' og 'personlig udvikling' sætter målene dels fokus på, at borgerne kommer i uddannelse og job, og dels progression blandt borgere med sociale udfordringer. Målene skal understøtte en helhedstækning for den enkelte borger og går på tværs af målgrupperne i Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Læring, uddannelse og selvforsørgelse: Hensigten er, at alle aarhusianere udnytter deres evner, så de kommer så tæt som muligt på selvforsørgelse gennem læring, uddannelse og beskæftigelse. I Aarhus er særligt to grupper overrepræsenteret blandt borgere på offentlig forsørgelse: Nyuddannede akademikere og borgere med ikke-vestlig baggrund. Derfor er der mål om, at flere borgere med ikke-vestlig baggrund og flere akademikere skal i job.

Ligeledes skal de sociale indsatser understøtte læring, skolegang og en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet. Børn og unge med en social sag har betydelig lavere trivsel, læring og deltagelse i fællesskaber end alle andre børn i Aarhus Kommune. Derfor vil der i 2022 fortsat være fokus på at styrke den tidlige indsats og gennemførelse af skolegang og videre uddannelse i tæt samarbejde med Børn og Unge. Samtidig føler mange voksne med handicap

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os [her](#)
- Der er ca. 4.500 fuldtidsansatte i Sociale Forhold og Beskæftigelse.

eller psykisk sygdom sig udfordret i forhold til uddannelse og arbejde. Derfor vil Sociale Forhold og Beskæftigelse i endnu højere grad fremadrettet have fokus på, at hjælp til at klare uddannelse og job er en virkningsfuld social indsats. Dette følges gennem indikatoren om, at flere børn og voksne på socialområdet skal nå deres individuelle mål i forhold til læring og selvforsørgelse eller opnå fremgang.

Netværk og medborgerskab: Hensigten er, at alle borgere så vidt muligt bidrager aktivt til sociale fællesskaber og tager ansvar for hinanden. Flere børn, unge og voksne med sociale udfordringer skal forankres i lokalmiljøet, i almindelige skole- og fritidstilbud, arbejdspladser og andre sociale fællesskaber. Der er fokus på at afhjælpe ensomhed og opbygge gode relationer. Dette følges gennem indikatoren om, at flere børn og voksne på socialområdet skal nå deres individuelle mål i forhold til netværk og medborgerskab eller opnå fremgang.

Personlig udvikling: Hensigten er, at alle borgere kan udvikle sig, så de så vidt muligt kan mestre eget liv ud fra deres egne drømme og ressourcer. Flere skal trives og have god livskvalitet trods deres udfordringer. For børn og unge er en tidlig indsats afgørende for deres senere udvikling og mod på tilværelsen. Også voksne borgere har brug for hjælp fra kommunen til at styrke deres selvhjulpethed, livsmestring og recovery. Dette følges gennem indikatoren om, at flere børn og voksne på socialområdet skal nå deres individuelle mål i forhold til personlig udvikling eller opnå fremgang.

MÅL

	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022
Flere borgere med ikke-vestlig baggrund skal i job				
- Andelen af borgere med ikke-vestlig baggrund, som er selvforsørgende, skal stige med 2% ift. 2020 ("Ændret mål") *	67,8%	 67,1%	69,2%	68,5%
Flere ledige akademikere skal i job				
- Ud af de akademikere, der er ledige 1. juli 2021, skal mindst 75% være selvforsørgende efter et år	-	 60%	75%	75%
Flere skal lykkes med læring og selvforsørgelse				
- Andel børn og voksne på socialområdet, der når deres mål / har fremgang, skal stige **	52%	 50%	> 50%	> R2021
Flere skal lykkes med netværk og medborgerskab				
- Andel børn og voksne på socialområdet, der når deres mål / har fremgang, skal stige **	44%	 47%	> 47%	> R2021
Flere skal lykkes med personlig udvikling				
- Andel børn og voksne på socialområdet, der når deres mål / har fremgang, skal stige **	49%	 47%	> 47%	> R2021

Note: *Indikatoren om stigning i andelen af borgere med ikke-vestlig baggrund i selvforsørgelse er ændret. Den hidtidige indikator fokuserede på andelen af kommunalt forsørgede. Med ændringen for 2022 fokuseres der i stedet på andelen af selvforsørgende. Regnskabs- og budgettal er derfor omregnet.

** På socialområdet samarbejder borgere og medarbejdere om borgernes egne mål i vedkommendes handleplan. Herefter samles resultaterne til overordnede resultater for, hvor stor andel der når deres personlige mål eller har fremgang. Da målene er forholdsvis nye, er der ikke sat absolutte succeskriterier op. Indtil videre er målet, at andelen stiger ift. foregående år. Regnskab 2019 omfattede alle børn og unge, og en del voksne med handicap og voksne med psykisk sygdom indgik i opgørelserne. Regnskab 2020 omfattede stadig flere voksne og fortsat alle børn og unge i sociale tilbud.

YDELSER

Sociale Forhold og Beskæftigelses ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- Formidling af job til ledige borgere
- Afklaring af arbejdsevne, vejledning og opkvalificering samt formidling af virksomhedspraktik, løntilskud og job på særlige vilkår

- Udbetaling af forsørgelsesydelse til borgere og refusion til virksomheder
- Forebyggende tilbud og døgntilbud til børn, unge og familier med sociale udfordringer eller handicap
- Aktivitetstilbud, undervisningstilbud, bostøtte og botilbud til voksne med handicap, psykisk sygdom og udsathed
- Opsøgende arbejde, væresteder, tilpassede boligtyper og forsorgshjem til hjemløse borgere
- Rusmiddelbehandling til borgere med alkohol- og stofmisbrug.

Indsatserne tilrettelægges i samarbejde med borgerne, deres netværk, frivillige foreninger og virksomhederne.

6-by nøgletal

På Sociale Forhold og Beskæftigelses område opgøres årligt sammenlignelige nøgletal for 6-byerne. De kan findes her:

[Socialområdet: &-by-nøgletal 2019, side 46-53 og 64-73](#)

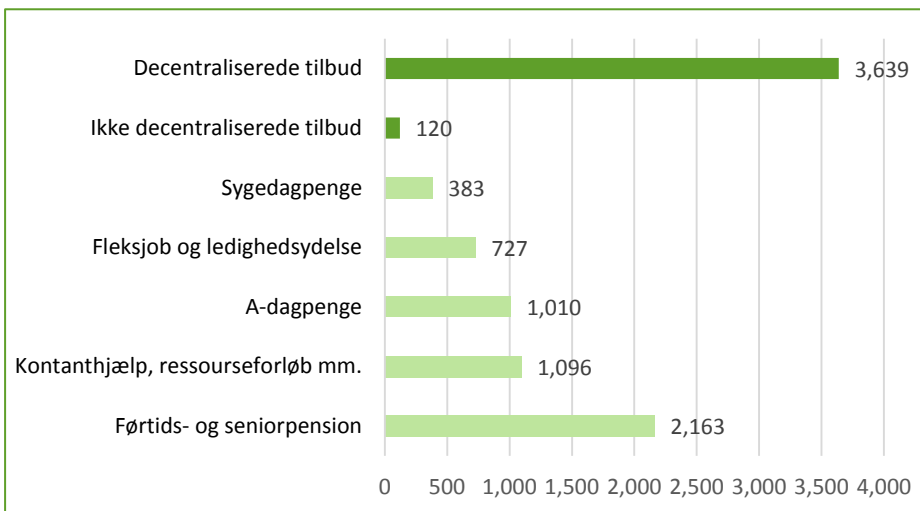
[Beskæftigelsesområdet: 6-by Nøgletal 2019, side 61-63](#)

RESSOURCER

Sociale Forhold og Beskæftigelse har et samlet bruttobudget på 10,5 mia. kr. i 2022. Nogle af pengene - 1,5 mia. kr. - kommer fra refusioner, og derved udgør det egentlige kommunale budget på området ca. 9 mia. kr. Størstedelen i alt 5,3 mia. kr. forventes at blive anvendt til kommunens medfinansiering på forsørgelsesydelse. Ca. 3,7 mia. kr. vil blive brugt til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 68 mio. kr.) vil blive brugt til investeringer på anlægsområdet.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Fordeling af nettodriftsudgifterne i 2022 på 9.137 mio. kr. (2022 priser)

Note: De mørkegrønne søjler udgør sociale og beskæftigelsesrettede tilbud og indsatser for borgerne og virksomhedsservice. mens de lysegrønne søjler indeholder de ikke decentraliserede forsørgelsesudgifter.

Udviklingen i budgettet

I Sociale Forhold og Beskæftigelse er det væsentligt at sondre mellem ikke-decentraliserede - og decentraliserede nettodriftsudgifter.

På de ikke-decentraliserede områder er afdelingens samlede driftsbudget stigende i budgetperioden. Det skyldes hovedsageligt den demografiske

udvikling der også betyder flere i offentlig forsørgelse. Dertil kommer refusionsreformen på beskæftigelsesområdet, som betyder, at kommunens medfinansiering på de fleste forsørgelsesudgifter er stigende.

På de decentraliserede områder medfører den aarhusianske befolkningsvækst en forventet budgetudvidelse grundet socialområdets demografimodel. Imidlertid modsvares denne udvidelse over årene omtrentligt af effektiviseringskrav, da budgetudvidelsen svarer til Sociale Forhold og Beskæftigelses' del af det årlige kommunale fællesbidrag fra 2022 og frem.

Sociale Forhold og Beskæftigelses regnskab og budget for 2020 til 2025

Mio. kr. i 2022-priser	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
Nettodriftsudgifter	8.976	9.361	9.137	9.220	9.336	9.450
Nettoanlægsudgifter	47	37	69	56	32	0

Sundhed og Omsorg

SUNDHED OMSORG

Borgerne i Aarhus Kommune skal leve gode og værdige liv, præget af sundhed og trivsel, fællesskab og medborgerskab. Det gælder også de ældre, som skal opleve at have magten over eget liv og være så selvhjulpne som muligt.

Sundhed og Omsorgs mål og indsatser for at indfri disse ambitioner følger visionerne i 'Aarhus – en god by for alle' samt Aarhus Kommunes Sundhedspolitik, Værdighedspolitik og Medborgerskabspolitik. Samtidig tager mål og indsatser afsæt i afdelingens strategi – herunder især de borgervendte ledetråde 'Vi holder borgerne væk', 'Al magt til borgerne' og 'Vi er sammen med borgerne'.

Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering samt værdighed og medborgerskab tænkes således ind i alle de sammenhænge, hvor Sundhed og Omsorg er i kontakt med borgerne. Det gælder også i det tværmagistratslige og tværsektorielle samarbejde om at hæve den generelle sundhedstilstand blandt befolkningen i Aarhus Kommune.

Samtidig er en tidssvarende organisering samt en stadigt bedre og mere effektiv anvendelse af afdelingens ressourcer en forudsætning for at kunne imødekomme de aktuelle og kommende udfordringer på ældre- og sundhedsområdet. Aktuelt står Sundhed og Omsorg med en stor udfordring i forhold til at komme igennem COVID-19 pandemien mens de kommende udfordringer følger af den demografiske udvikling, opbremsningen i sund aldring og udviklingen i det nære sundhedsvæsen.

I det følgende beskrives de tre budgetmål, der specifikt gælder for Sundhed og Omsorg, og deres sammenhæng til de overordnede Aarhusmål. Desuden beskrives Sundhed og Omsorgs væsentligste indsatser ift. disse mål kort:

Sundhed og trivsel - 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv'

Sundhedspolitikens visioner og Aarhusmålet vedr. borgernes sundhed og trivsel er internt i Sundhed og Omsorg oversat til effektmålet 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv' og ledetråden 'Vi holder borgerne væk'.

Målet belyses for det første med andelen af borgere over 65 år, der kan klare sig uden hjælp fra kommunen. For det andet belyses det med udviklingen i det selvvaluerede helbred blandt alle de borgere, Sundhed og Omsorg er i kontakt med.

Målet belyses for det første med andelen af borgere over 65 år, der kan klare sig uden hjælp fra kommunen. Her er der sket en svag stigning i andelen af ældre, der kan klare sig selv – fra 88,2 % i 2017 og 2018 over 88,5 % i 2019 til 88,8 % i 2020. Det hænger bl.a. sammen med den demografiske udvikling, som viser, at antallet af borgere over 65 år er vokset med 3.547 borgere fra 2017 til 2020.

For det andet belyses målet med andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem med et godt selvvalueret helbred. Pga. COVID-19 er disse data i 2020 kun indsamlet blandt borgere der modtager hjemmepleje. Her er det værd at bemærke, at der blandt borgere, der modtager hjemmepleje i 2020 er 43 %, som har et godt selvvalueret helbred. Betragter vi hele perioden 2017-2020, er denne andel nogenlunde stabil. Den relativt lave andel hjemmeplejemodtagere med godt selvvalueret helbred, sammenholdt med resten af ældrepopulationen, hænger nært sammen med de generelle karakteristika ved hjemmeplejemodtagere som målgruppe.

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os [her](#)
- Der er ca. 5.400 fuldtidsansatte i Sundhed og Omsorg

Disse bevægelser hænger sammen med den generelle udvikling i demografi og sundhed i Aarhus Kommune: Der bliver relativt flere ældre og de lever i gennemsnit længere – også med kroniske sygdomme. Eller med andre ord: Antallet af leveår stiger, men stigningen i dårlige leveår er større end stigningen i gode leveår. Samtidig viser Aarhusmålene en betydelig ulighed i borgernes sundhed.

Samtidig forandrer den kommunale sundhedsopgave sig. Hospitalernes ændrede praksis med kortere indlæggelsestider og hurtigere udskrivning afstedkommer et pres på det nære sundhedsvæsen. Styrkelsen af det nære sundhedsvæsen, samt generel sundhedsfremme og forebyggelse er derfor afgørende.

I arbejdet med at fremme borgernes sundhed og trivsel fordrer både 'Kommune forfra – Aarhus gentænker velfærden' og Sundhed og Omsorgs strategi, at borgerne og det omgivende samfund er aktive medspillere, hvilket organisationsændringen også er med til at understøtte yderligere. Borgeroplæring, hjælpemidler, træning, rehabilitering, anvendelse af velfærdsteknologi, involvering af civilsamfund, frivillige og foreninger samt inddragelse af borgernes netværk er således helt afgørende for at sikre, at borgerne er så selvhjulpne som muligt – og at ressourcerne udnyttes optimalt.

Værdighed - 'Jeg bestemmer selv'

Værdighedspolitikken visioner hænger nært sammen med alle Sundhed og Omsorgs borgervendte ledetråde, og er bl.a. oversat til effektmålet 'Jeg bestemmer selv' og ledetråden 'Al magt til borgerne'. Det handler grundlæggende om, at borgerne skal have magten i eget liv, dvs. have indflydelse og træffe selvstændige valg. Samtidig er værdighed naturligvis også, at andre tager over, træffer valg og drager omsorg, hvis man ikke længere kan selv.

Målet belyses dels med den samlede tilfredshed blandt borgere i hjemmepleje og plejehjem, dels med andelen af borgere, der oplever, at den hjælp de får, tager udgangspunkt i det, der er vigtigt for dem. Også disse data er pga. COVID-19 kun indsamlet blandt borgere, der modtager hjemmepleje i 2020.

Hvad angår den samlede tilfredshed blandt borgere, der modtager hjemmepleje, så er den steget fra 71 % i 2017 og 2018 over 74 % i 2019 til 79 % i 2020. Det betyder, at den samlede tilfredshed blandt hjemmeplejemodtagerne nærmer sig den høje tilfredshed, der hidtil har gjort sig gældende blandt borgere i plejehjem. Det har krævet og kræver fortsat et særligt fokus på hjemmeplejen at fastholde det høje tilfredshedsniveau.

Hvad angår oplevelsen af hjælp i hjemmeplejen, så svarer 79 % af de borgere, der modtager hjemmepleje, at den hjælp de får, tager udgangspunkt i det, der er vigtigt for dem. Det tilsvarende resultat for 2018-2019 lå på 73-74 %. I den samme periode er der gennemført fokusgruppeinterviews med et bredt udsnit af hjemmeplejemodtagerne, som viser hvad der er vigtigt for borgerne i forhold til tilfredsheden. Samtidig er der fortsat et stort fokus på rehabilitering i alle borgerforløb i hjemmeplejen, hvilket ikke har skabt en oplevelse ved borgere om, at de ikke modtager den hjælp de havde forestillet sig, som man ellers kunne have frygtet.

Med den vedtagne omorganisering får hjemmeplejen et særskilt ledelsesmæssigt fokus, og borgernes forløb indeles på en ny måde. Desuden arbejdes der målrettet på at forbedre planlægningen, øge det gensidige kendskab mellem borger og medarbejder og styrke samarbejdet med de pårørende. Indsatsen understøttes af de midler, byrådet har tildelt til

arbejdet med 'kendt hjælper'. De igangværende indsatser vedr. rekruttering og fastholdelse af personale, bedre sektorovergange, sammenhængende borgerforløb, fleksibel hjælp og hjemliggørelse har også til hensigt at styrke borgernes oplevelse af værdighed og selvbestemmelse.

Medborgerskab og fællesskab - 'Vi er sammen'

Medborgerskabspolitikens visioner og Aarhusmålet vedr. fællesskab og medborgerskab er internt i Sundhed og Omsorg oversat til effektmålet - og ledestråden 'Vi er sammen - med borgerne'. Målet belyses med andelen af borgere, som ikke er ensomme. Også disse data er pga. COVID-19 kun indsamlet blandt borgere i hjemmepleje i 2020.

I brugertilfredshedsundersøgelserne for 2020 tilkendegiver 87 % af borgerne i hjemmeplejen, at de ikke er ensomme. Resultatet for 2020 er dermed på niveau med de foregående tre år, hvor andelen har ligget på mellem 86 og 88 %. Generelt er ensomheden blandt borgere i hjemmepleje og plejehjem dog et stykke over de ca. 6 % ensomme blandt alle aarhusianere under ét.

Både i et 0-100-årsperspektiv og specifikt blandt de ældre har Sundhed og Omsorg over de seneste år sat styrket fokus på netop ensomhed, fællesskab og medborgerskab. På plejehjemmene er pårørendeindsatser, oplevelsesmedarbejdere og musikalske oplevelser blandt de tiltag, der skal få plejehjemmene til at summe af liv. Styrket frivillighed er fortsat højt på dagsordenen; ikke mindst på vores lokalcentre, der åbner op og inviterer ind til sociale fællesskaber, generationsbrobygning og aktivt medborgerskab

Ensomhedsplanen favner en lang række initiativer, der tilbyder støtte til de mest sårbare ældre, og i 2020 har samarbejdet med civilsamfundet om at række ud til de ældre, der oplever øget isolation og ensomhed på grund af corona, været en særlig prioritet.

Særlige indsatsområder

Med henblik på at håndtere de væsentligste problemstillinger på sundheds- og ældreområdet gennemfører Sundhed og Omsorg en organisationsændring. Den nye organisation styrker blandt andet Sundhed og Omsorgs ledelsesfokus på driften. Det sker ved at skabe tre nye forvaltningsenheder for hhv. sundhedsenhederne, plejeenhederne og hjemmeplejeenhederne.

Desuden har den fortsatte implementering af ny omsorgsjournal og sammenhængende borgerforløb ved hjælp af forløbsmodellen fortsat høj prioritet. Det samme gælder udviklingen af et sammenhængende målhierarki som kobler de politiske mål med faglige mål, der kan understøtte en mere datainformeret ledelse med styrket fokus på værdi for borgerne. Endelig er frivillighed og samskabelse samt klima højt på dagsordenen også i Sundhed og Omsorg.

For at sikre fremdrift organiseres disse særlige indsatser som deciderede programmer og med kvartalsvis opfølgning i den øverste strategiske ledelse.

Sundhed og Omsorgs mål – dvs. den værdi, afdelingen skal bidrage til blandt borgerne – er gengivet samlet i målskemaet nedenfor.

MÅL

	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022
Effektmål: Sundhed og trivsel – 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv'				
Indikator: Mindst 9 ud af 10 borgere over 65 kan klare sig uden praktisk hjælp eller personlig pleje (%).	88,5	🙄 88,8	≥ 90%	≥ 90%
Indikator: Andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem med et godt selv vurderet helbred må ikke falde (%), note 1, note 2.	51,4 (39)	😊 (43)	≥ R2019	≥ R2020
Effektmål: Værdighed – 'Jeg bestemmer selv'				

	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022
Indikator: Andelen af borgere, der alt i alt er tilfredse med hjemmepleje og plejehjem skal fastholdes eller stige (%), note 1, note 2.	80 (74)	 (79)	≥ R2019	≥ R2020
Indikator: Andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem, der oplever, at den hjælp de får, tager udgangspunkt i det, der er vigtigt for dem, skal fastholdes eller stige (%), note 1, note 2.	79 (73)	 (79)	≥ R2019	≥ R2020
Medborgerskab og fællesskab – 'Vi er sammen'				
Indikator: Andelen af borgere i hjemmepleje og plejehjem, der ikke føler sig ensomme/ufrivilligt alene, må ikke falde (%) (ændret opgørelse), note 2, note 3	88,3 (86)	 (87)	≥ R2019	≥ R2020

Note 1: Pga. COVID-19 er brugertilfredshedsundersøgelserne i 2020 alene gennemført blandt borgere i hjemmeplejen, ikke blandt borgere i plejehjem. Tallene i parentes angiver derfor de historisk sammenlignelige resultater, opgjort alene for borgere i hjemmepleje.

Note 2: I B2022 er ambitionen, at der igen måles det samlede resultat for hjemmeplejen og plejehjemmene. I den måling vil der blive taget højde for, at sammenligningsgrundlaget dækker over to år (R2019 for plejehjemmene og R2020 for hjemmeplejen).

Note 3: Jf. udvalgsbehandlingen af mål for Sundhed og Omsorg i budget 2021, opgøres ensomhed og selv vurderet helbred fra og med regnskab 2021 som rullende gennemsnit over 3 år.

YDELSER

Sundhed og Omsorgs indsatser fordeler sig på en række hovedområder.

- Drift af lokalcentre, ældreboliger og plejehjem
- Madtilberedning og drift af caféer på lokalcentre
- Pleje og praktisk hjælp til alle borgere uanset alder
- Hjælpe midler til alle borgere uanset alder
- Akut- og rehabiliteringstilbud
- Aktivitets- og træningstilbud
- Sundhedsfremme, forebyggelse og genoptræning
- Inddragelse af frivillige og civilsamfund

6-by nøgletal

Der henvises til den seneste officielle rapport, som kan findes via nedenstående links.

[Ældreområdet: 6-by Nøgletal 2019 side 54](#)

[Sundhedsområdet: 6-by Nøgletal 2019 side 33](#)

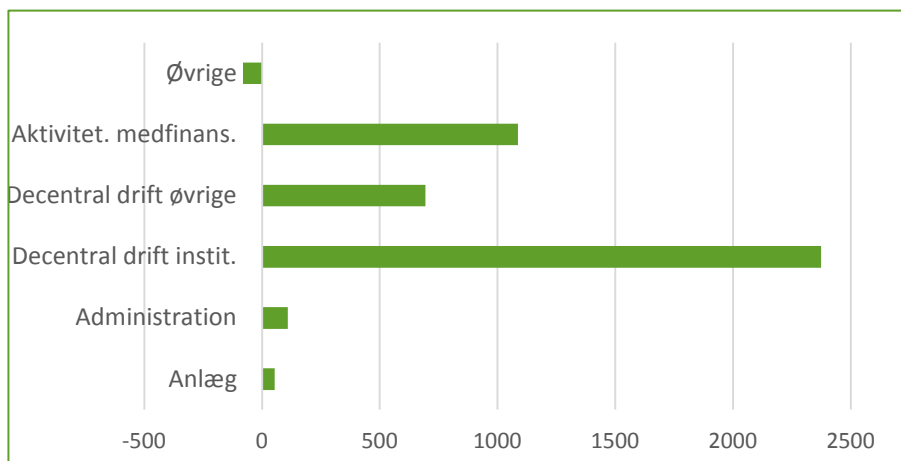
RESSOURCER

I 2022 er Sundhed og Omsorgs budget på 4,3 mia. kr., fordelt med 4,1 mia. kr. til drift og 0,2 mia. kr. til anlæg.

Driftsbudgettets største post er den decentrale drift af ældreområdet på i alt 3,0 mia. kr. Heri indgår institutionerne og lokalområderne med 2,3 mia. kr. De varetager ydelserne i forhold til borgerne – rehabilitering, pleje og praktisk hjælp, sygepleje og træning m.m. Den øvrige del af decentral drift på 0,7 mia. kr. er bl.a. hjælpemidler, sundhedsområdet, samt betaling for borgere i andre kommuner.

Den næststørste post på 1,1 mia. kr. er den såkaldte "aktivitetsbestemte medfinansiering", som er kommunens betaling til Region Midtjylland for aarhusianere, der indlægges på sygehuse, går til praktiserende læger, speciallæger, private fysioterapeuter m.m.

Fordeling af budget 2022 på 4,3 mia. kr.

Udviklingen i budgettet

Sektorens regnskab og budget for 2020 til 2025

Mio. kr. i 2022-priser	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
Nettodriftsudgifter	4.076	4.123	4.183	4.218	4.267	4.313
Nettoanlægsudgifter	269	178	54	51	43	17

Driftsbudgettet stiger i perioden. Det skyldes budgetmodellerne, som regulerer budgettet for den forventede udviklingen i den ældre del af befolkningen. Anlægsudgifterne falder fra 2020-2021 og ind i budgetperioden. Det skyldes, at Generationernes Hus (100 plejeboliger og 100 ældreboliger) og Skovvang (125 plejeboliger) bliver færdigbygget primo 2021. Anlægsniveauet vil stige i takt med, at byggerierne i forlængelse af boligplan 2019 igangsættes.

Kultur og Borgerservice

Politikker og værdiskabelse for borgerne

Kultur- og Borgerservice er ansvarlig for en lang række opgaver og tilbud inden for blandt andet idræt, kultur, events, musik, borgerservice og biblioteker. Værdi skabes i høj grad sammen med foreninger, kulturinstitutioner og borgere. Tilskud fra Kultur og Borgerservice understøtter folkeoplysning, foreningsliv og kulturen i dens mange forskellige former, og kommunale faciliteter danner ramme om mange forskellige aktiviteter og tilbud.

De overordnede visioner og målsætninger for Kultur og Borgerservice er fastlagt i tre selvstændige politikker, som gælder for en 4-årig periode:

- Sports- og fritidspolitikken 2018-2021
- Politik for Borgerservice og Biblioteker 2019-2022
- Kulturpolitikken 2021-2024

De gældende politikker i Kultur og Borgerservice findes i fuld længde her: <https://aarhus.dk/demokrati/politikker-og-planer/kultur-idraet-og-fritid/>

Målsætningerne i budgettet kan kun indfange et meget lille udsnit af den mangfoldighed af tilbud, interessefællesskaber og læring, som Kultur og Borgerservice understøtter. Men der er for hvert af politikområderne formuleret et eller to mål, som har betydning for indsatsen. Målene indikerer, om vi skaber den ønskede værdi for borgerne.

Sport og Fritid

Sports- og fritidspolitikken for 2018-2021 fokuserer på sunde fællesskaber i bevægelse og balance og har som overordnet målsætning, at Aarhus skal have aktivitetstilbud, der understøtter det gode liv. Det skal være let at komme i gang med aktiviteter, og der skal være aktivitetsmuligheder for alle målgrupper.

Aarhus skal være en by med et sports- og fritidsområde i udvikling, som er kendetegnet ved en mangfoldighed af forenings- og fritidstilbud. Aktiviteter, som involverer, udfordrer og overrasker borgerne. Dette sker, når borgerne involverer sig aktivt og tage et medansvar som deltagere og frivillige.

Sport- og fritidsområdet er karakteriseret ved en mangfoldighed af frivillige aktører, og at kommunen i høj grad stiller tilskud og rammerne til rådighed. Med politikken er der vedtaget en ambition om, at der skal være en løbende udbygning af fritids- og idrætsfaciliteterne, så udbuddet af faciliteter fastholdes i takt med, at der bliver flere indbyggere. Byrådet har i 2020 prioriteret midler til udbygning af idræts- og fritidsområdet i den 10-årige anlægsplan. Behovene og ideerne blandt byens foreninger er store, så det er nødvendigt såvel at gentænke, optimere, udbygge og modernisere faciliteterne.

Det er centralt at særligt børn og unge involveres og fastholdes i et aktivt børne- og ungdomsliv. Det er især vigtigt, fordi foreningsaktiviteterne skal genstartes efter corona-perioden. COVID 19 har naturligvis gjort at målsætningerne for børn og unges deltagelse i folkeoplysende foreninger ikke kunne opfyldes i 2020.

Organisation

- Der er ca. 780 fuldtidsansatte i Kultur og Borgerservice
- Du kan læse mere om os: [her](#)

Kulturområdet

Kulturpolitikken 2021-2024 er blevet til i en periode, hvor kulturen har været lukket eller begrænset af COVID 19. For kulturlivet og hele oplevelsesindustrien har nedlukningen haft voldsomme konsekvenser. I 2022 vil vi for alvor genstarte kulturlivet i Aarhus. Det bliver en fejring af kunsten og kulturen samt alt det, denne by kan, når vi står sammen. Året bliver dermed et centralt pejlemærke for kulturpolitikken og en katalysator for på ny at samle byen på tværs.

Music City Aarhus 2022 vil med et bredt og involverende program understrege byens identitet som en af landets vigtigste musikbyer og pege fremad med respekt for den arv, som byens musikaktører står på skuldrene af. Genstarten skal være for alle kulturaktører og skal gennemføres i et bredt samarbejde, så 2022 endnu en gang vil markere Aarhus som en ambitiøs og samarbejdende by med et stærkt og bankende kulturhjerter. Visionen er, at Aarhus skal være en by med kulturen i hjertet og blikket mod verden.

Tre Epinion-undersøgelser om borgernes oplevelse af Aarhus er gennemført hvert anden år siden 2016. En stor andel af borgerne fremhæver, at byens kulturliv samt natur er forhold, som gør Aarhus til en god by. Kulturområdet er således både det, der tiltrækker og fastholder borgerne og noget, der kan være en driver i mange sammenhænge.

På kulturområdet kan det være vanskeligt at måle den konkrete effekt af indsatsen, men Kultur og Borgerservice har som mål, at det igen er mindst 40 pct. af borgerne som i målingerne angiver kulturliv som noget der gør Aarhus til en god by.

Borgerservice og Biblioteker

'Stærke fællesskaber – I trygge rammer' er overskriften på politikken for Borgerservice og Biblioteker 2019-2022. Den tager som den første politik i Aarhus afsæt i FN's verdensmål for bæredygtig udvikling. Verdensmålene skal transformeres til hverdagsmål, som skaber en ny norm for bæredygtig udvikling i alle hjørner af samfundet. Realisering af både politik, verdensmål og Aarhusmål forudsætter stærke partnerskaber. Vi vil derfor i politikperioden have et stort fokus på samarbejder med civilsamfund, institutioner, virksomheder, andre kommuner, organisationer og foreninger. Det kan eksempelvis være dialog mellem Borgerservice og repræsentanter for grupper af borgere med særlige behov.

Vores fysiske rum og faciliteter er til rådighed – også uden for bemandet åbningstid – for alle. Brugen af de fysiske rum er en væsentlig del af det at understøtte byens lokale fællesskaber. Derfor har vi mål for besøgstal og fokus på inkludering af alle borgere eksempelvis gennem flere og nye debatskabende aktiviteter for og med borgerne.

Læsning og sprogudvikling er afgørende forudsætninger for at kunne tilegne sig og dele viden og deltage aktivt i samfundet for alle borgere. Vi har en vigtig opgave inden for sprogudvikling og literacy, som vi skal løfte sammen med mange samarbejdspartnere. Vi vil understøtte børn og unges læring gennem en bred vifte af tilbud til dagtilbud og skoler og gennem aktiviteter for familier i fritiden. Forskellige læringsmiljøer er vigtige for børn og unges læring, udvikling og dannelse. Der er formuleret et mål om aktiviteterne for børn og unge.

MÅL

Kultur og Borgerservice	R 2019	R 2020	B 2021	B 2022
Børn og unge (3-24 år) skal have et aktivt fritidsliv og deltage i byens foreningsliv				
Børn og unges deltagelse i folkeoplysende foreninger skal genoprettes og overstige niveauet før COVID 19. Måles ved deltagertimer pr. indbygger i aldersgruppen	🚫 41,41	🚫 37,5	42	42

Kultur og Borgerservice	R 2019	R 2020	B 2021	B 2022
Borgere i Aarhus skal fremhæve byens kulturliv som forhold, der gør Aarhus attraktiv*				
Andel af borgere som i det åbne spørgsmål nævner kultur i <i>top-of-mind</i> indskydelse af, hvad der gør Aarhus til en god by for dig, skal stige i forhold til seneste undersøgelse og som minimum være på niveau med tidligere undersøgelser.		☹️ 37		40
Den samlede besøgsaktivitet i Dokk1 og på medborgercentre skal som minimum nå samme niveau som før COVID 19.	😊 2.473	☹️ 1.418	2.475	2.475
Det samlede antal aktiviteter for børn og unge i Borgerservice og Biblioteker skal genoprettes til niveauet før COVID 19 med særlig vægt på skolebørn.				
Antallet af aktiviteter for førskolebørn	503	☹️ 224	450	450
Antallet af aktiviteter for skolebørn	631	☹️ 414	800	800

* Aarhusmålene måles kun hvert andet år.

YDELSER

Kultur og Borgerservices ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- **Sport & Fritid:** boldbaner, haller og idrætslokaler, tennisbaner, svømmehaller og friluftsbade, atletikbaner, skøjtehal m.v. Dertil kommer tilskud til foreningsaktiviteter og lokaler.
- **Kultur:** Musikhuset, Aarhus Symfoniorkester, Aarhus Musikskole, Godsbanen, Børnekulturhuset, Filmby Aarhus. Dertil kommer tilskud til en række museer og teatre, bl.a. ARoS, Den Gamle By og Moesgaard m.fl.
- **Borgerservice og Biblioteker:** Borgerservicecenter (Dokk1), Hovedbibliotek (Dokk1), 18 medborgercentre og Aarhus Stadsarkiv.
- **Aarhus Events:** Kommunens eventenhed, forankret i Kultur og Borgerservice. Via puljer til sports- og kulturelle events hverves, udvikles og afvikles større og strategiske events.

6-by nøgletal

[Sport og Fritid s.27](#), [Biblioteksområdet s.29](#) og [Kultur s.30](#)

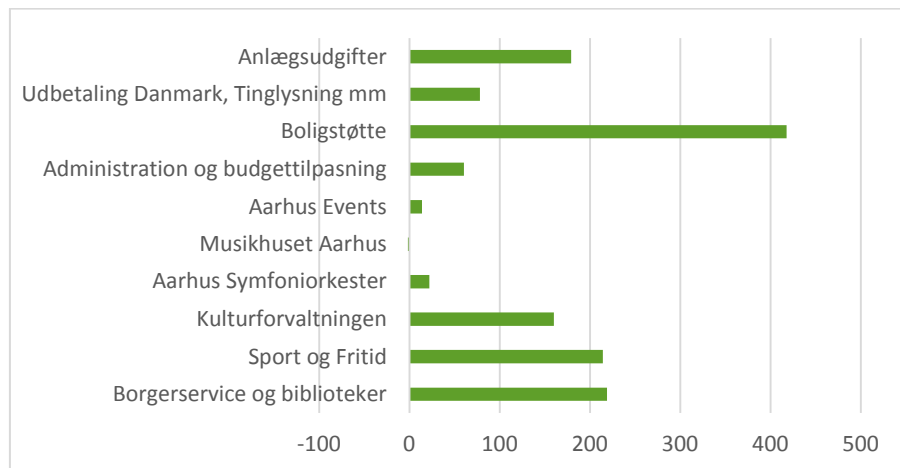
RESSOURCER

Kultur og Borgerservice har i 2022 et samlet budget på 1.342 mio. kr. Dette budget opdeles i drift med 1.164 mio. kr. og anlæg med 178 mio. kr.

Driftsbudgettet går til de forskellige områder som biblioteker, svømmehaller og kulturinstitutioner. Under dette område er der også indtægter på ca. 400 mio. kr. (tilskud fra staten, gebyrer, refusioner og billetindtægter). I driftsbudgettet indgår også udgifterne til boligstøtte og Udbetaling Danmark. Der er dermed en forbrugsmulighed på over 1,5 mia. kr.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne forventes brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2022 er på 1.363 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

I overslagsårene 2023-2025 falder budgettet fra 1.152 mio. kr. til 1.143 mio. kr.

Under anlæg er der flere større projekter i starten af perioden under Sport og Fritid samt Kulturforvaltningen.

Kultur og Borgerservice regnskab og budget for 2020 til 2025

Mio. kr. i 2022-priser	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
Nettodriftsudgifter	1.136	1.131	1.184	1.152	1.145	1.143
Nettoanlægsudgifter	93	182	179	80	4	40

Teknik og Miljø

Teknik og Miljø's overordnede effektmål tager afsæt i visionen i Aarhusmålene "Aarhus er en god by for alle".

Aarhusmålene sætter sammen med fortællingen om Aarhus en fælles retning for, hvad byrådet vil med Aarhus nu og i fremtiden. Aarhusmålene er de overordnede mål for byens udvikling og følger op på, om udviklingen går i den retning, som byrådet ønsker. Målene peger i større eller mindre grad direkte ind i det arbejde, der foregår i Teknik og Miljø og målene dækker bredt over Teknik og Miljø's opgaveområder, som fokuserer på at skabe attraktive og bæredygtige rammer for livet i Aarhus.

Udgangspunktet for Teknik og Miljø's budgetmål 2022 er, at hvert af Aarhusmålene omsættes til, hvordan Teknik og Miljø bidrager til opfyldelse af det pågældende Aarhusmål. For hvert Aarhusmål opstilles således et underliggende effektmål for, hvordan Teknik og Miljø spiller ind her i samt et indikatormål, der angiver, hvordan graden af målopfyldelse kan måles konkret.

Teknik og Miljø har fem politiske pejlemærker, der spiller ind i Aarhusmålene:

- Vi er til for borgere og virksomheder
- Gode lokalsamfund som ramme for det gode liv
- Fremkommelighed for alle
- Grøn omstilling og cirkulær økonomi
- En smartere og mere effektiv drift.

Vi er til for borgere og virksomheder

Teknik og Miljø ønsker at yde en god og nærværende service overfor borgere og virksomheder. Der er formuleret servicemål for de væsentligste myndighedsområder, som der løbende følges op på. Der er fokus på smidigere sagsovergange og forenkling af konkrete sagsgange mellem myndighedsområderne, så sagsbehandlingstiden også herved reduceres.

I 2020 er der iværksat et arbejde for en endnu bedre servicekultur i Teknik og Miljø. Dette arbejde er igangsat i forlængelse af en servicekulturanalyse og arbejdet vil fortsætte i de kommende år, hvor det konkretiseres yderligere ligesom at Teknik og Miljø med et nyt kompetencecenter for samskabelse og medborgskab vil udvikle os yderligere på disse områder

Gode lokalsamfund som ramme for det gode liv

Teknik og Miljø vil fortsætte arbejde med at realisere Byrådets mål om en by i social balance. I 2021 er det sker gennem arbejdet med forskellige temaplaner til kommuneplanen, f.eks. om arealer til alle boligtyper samt fokus på at skabe bæredygtige og mangfoldige byområder. I 2022 vil Teknik og Miljø igangsætte arbejdet med kommunens nye planstrategi, som er grundlaget for en senere kommuneplanrevision. Sammen med den reviderede jordopkøbs- og salgsstrategi vil Teknik og Miljø bidrage til realiseringen af Byrådets mål om kvalitet og offentlig service.

Teknik og Miljø fortsætter også arbejdet for en renere by samt arbejdet for mere grønt og for rettidig klimasikring, når vi udvikler byen. Samarbejdet med borgerne i kommunen og disse repræsentanter, f.eks. fællesrådene, vil være et vigtigt middel til at realisere målet om et godt lokalsamfund.

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os [her](#)
- Der er 900 fuldtidsansatte i Teknik og Miljø

Fremkommelighed for alle

Med fortsat afsæt i 'Mobilitet frem mod 2050' vil Teknik og Miljø arbejde for at forbedre mobilitet i og til og fra Aarhus Kommune. Fokus vil både være på at sikre trafik via de overordnede trafikveje og via den kollektiv trafik, så der skabes en balanceret trafiksammensætning, der også er afstemt med kravene i Aarhus Kommunes klimaplan.

Teknik og Miljø vil også fortsætte arbejdet for at sikre langsigtet økonomisk balance på området for kollektiv trafik, hvilket navnlig kalder på kloge investeringer i den kollektive trafik. Aflastningen af vejinfrastrukturen kræver understøttelse af projektudvikling og VVM for næste etaper af det højklassede kollektive system, ligesom de grønne transportformer, som ladestandere i elbiler og øget brug af kombineret offentlig og privat transport skal vinde fremme.

Grøn omstilling og cirkulær økonomi

I 2021 vedtages Aarhus Kommunes klimastrategi 2030 og klimahandlingsplan 2021-2024, som skal sikre kommunens ambition og mål om et CO₂-neutralt samfund i 2030. Realisering af målet kræver stor tværmagistratslig koordinering og ansvaret for realiseringen af klimahandlingsplanens konkrete indsatser indenfor handlingsplanens seks delprogrammer er derfor placeret i forskellige magistratsafdelinger. Teknik og Miljø vil i 2021 fortsat have fokus på, at arbejdet har fremdrift og de ønskede resultater opnås.

Teknik og Miljø er i et ambitiøst samarbejde med AffaldVarme Aarhus og andre energiselskaber og sammen arbejdes der med strategisk energiplanlægning som vigtigt bidrag til de fremtidige energiinvesteringer. Teknik og Miljø har i arbejdet stort fokus på at bidrage til den grønne omstilling, og dermed realisering af byrådets klimaplan.

Smartere og mere effektiv by

Teknik og Miljø vil i 2021 fortsat understøtte arealoptimering, samlokalisering og synergieffekter i kommunale bygninger via den digitale platform (Facility Management system) – og hermed sikre "kloge kvadratmeter" og udgiftsreduktioner på drift og anlæg.

Teknik og Miljø er involveret i en række Smart City og Smart Mobilitets projekter, herunder ny platform til understøttelse af selvkørende enheder (TAPAS). Teknik og Miljø vil fortsætte arbejdet med intelligent traffic systems og udarbejde forslag til anvendelse af midlerne, herunder et gennemarbejdet bud på et fremadrettet drifts-setup for hele ITS-området.

Effektivisering og digitalisering af forvaltningen i Teknik og Miljø er tæt forbundet med pejlemærket "Vi er til for borgere og virksomheder". Sagsgangene i forbindelse med lokalplaner og byggetilladelser vil være fuldt digitaliseret i nye systemer, som derved understøtter dialogerne med borgere og virksomheder og forenkler og effektiviserer sagsgangene.

MÅL

	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022
<p>Effektmål (nyt mål)</p> <p>Teknik og Miljø sikrer rammerne for en fortsat vækst i blandede boligformer, så alle, der ønsker at bosætte sig i Aarhus, har mulighed for det, og Teknik og Miljø sikrer rammerne for fortsat vækst blandt virksomhederne</p>				
Indikator (nuværende indikator) Teknik og Miljø's sagsbehandlingstider på større sagsområder følger de nationale servicemål *	Byggesager: 54,4 pct. Miljøsager: 100 pct.	Byggesager: 76 pct. Miljøsager: 93 pct.	Byggesager: 100 pct. Miljøsager: 100 pct.	Byggesager: 100 pct. Miljøsager: 100 pct.
<p>Effektmål (nyt mål)</p> <p>Teknik og Miljø medvirker til at sikre de fysiske rammer for, at byen og lokalmiljøerne kan udvikle sig bæredygtigt og at Aarhus som kommune kan nå målet om CO2-neutralitet.</p>				
Indikator (nuværende indikator) Aarhus skal have øget mobilitet for alle med adgang til arbejdspladser, handelsmuligheder og rekreative områder indenfor 30 minutter i Aarhus Kommune for alle transportmidler.	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min i bil: intet datasæt	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min i bil: 96%	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min i bil: 95%	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min i bil: 95%
	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min i kollektiv trafik: 38%	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min i kollektiv trafik: 36%	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min i kollektiv trafik: 40%	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min i kollektiv trafik: 40%
	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min på cykel: intet datasæt	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min på cykel: 58%	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min på cykel: 60%	Andel af arbejdsplads er med køretid 30 min på cykel: 60%
<p>Effektmål (nyt mål)</p> <p>Teknik og Miljø medvirker til at sikre gode fysiske rammer for, at alle har mulighed for at bevæge sig og komme ud i naturen.</p>				
Indikator (ny indikator) Andelen af aarhusianere, der har maksimalt 300 meter til et offentligt tilgængeligt grønt område på minimum 0,5 hektar eller maksimalt 500 meter til ét på minimum 5 hektar, er stigende fra første målepunkt primo 2020 (77 %). **	Ikke relevant	Ikke relevant	Mere end 77 %	Mere end 78 %
<p>Effektmål (nyt mål)</p> <p>Teknik og Miljø medvirker til at aktivere det gode medborgerskab, når byen udvikles og sikrer, at alle der ønsker at blive hørt har gode muligheder for at komme til orde.</p>				
Indikator (nuværende indikator) I temperaturmålingen af Aarhusmålet "Aarhus er en god by for alle" skal forskellene mellem forskellige geografiske områder reduceres i forhold til resultatet i 2018, hvor borgere bosat i Aarhus Midtby scorede højest, og borgere bosat længst væk fra centrum scorede lavest.	Forskel: 13 procentpoint	Måling ikke foretaget i 2020	Forskel: Mindre end 8 procentpoint	Forskel: Mindre end 8 procentpoint
<p>Effektmål (nyt mål)</p> <p>Teknik og Miljø medvirker til at sikre, at Aarhus er en rummelighed by med plads til, at alle kan udfolde sig.</p>				
Indikator (nuværende indikator) Der igangsættes mindst 10 konkrete indsatser for at forbedre tilgængeligheden indenfor de 5 fokusområder; Veje og Pladser, Rekreativt, Plan og Byggeri, Byudvikling og Planlægning samt AffaldVarme, Genbrug og Energi. ***	Ikke opgjort	Ikke opgjort	Ja	Ja

* Målet er, at 100 pct. af sagerne i gennemsnit opfylder de nationale servicemål for sagsbehandlingstider for erhvervsrettede myndighedsopgaver.

** Indikatoren udspringer af "Et grønnere Aarhus – Politik for naturen og det grønne.

*** Indikatoren udspringer af Teknik og Miljø's Tilgængelighedsstrategi, som blev godkendt 14. april

2020

YDELSER

Teknik og Miljø ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- Mobilitet, Anlæg og Drift
- Plan, Byggeri og Miljø
- Bystrategi, Arealudvikling og Almene Boliger
- Ejendomsadministration

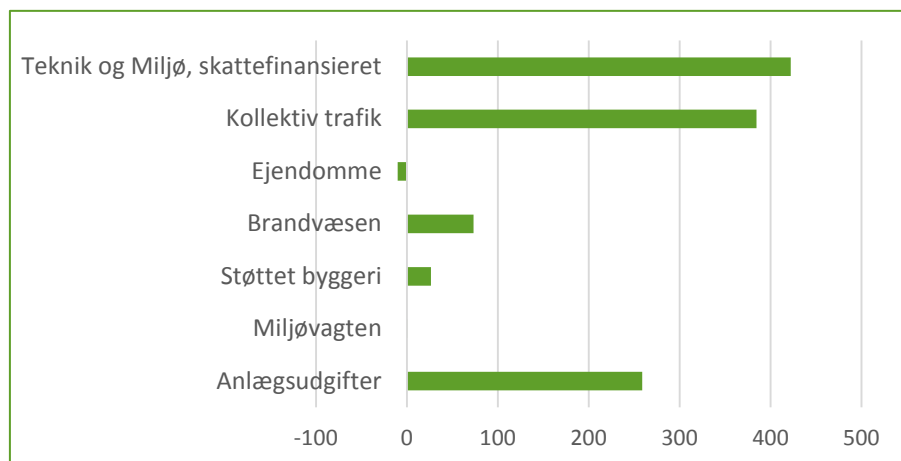
RESSOURCER

Teknik og Miljø har et samlet bruttobudget på 2.204 mio. kr. i 2022. Nogle af pengene - 1.049 mio. kr. kommer fra indtægter fra salg af arealer og huslejeindtægter, og derved udgør det egentlige kommunale budget til Teknik og Miljø 1.155 mio. kr. (netto).

Hovedparten af budgettet, 897 mio. kr., vil blive brugt til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Den resterende andel af budgettet på 258 mio. kr. vil blive brugt til investeringer i f.eks. byudvikling, vejanlæg, ejendomme mm. (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Nettobudget 2022 på 1.155 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

Budgettet dækker over Teknik og Miljø's seks skattefinansierede driftsområder samt et anlægsbudget:

- Teknik og Miljø, skattefinansieret
- Kollektiv Trafik
- Ejendomme
- Brandvæsen
- Støttet byggeri (ikke-decentraliseret)
- Miljøvagten (ikke-decentraliseret)
- Anlægsudgifter

Nettodriftsudgifterne er i 2022 på 897 mio. kr. og falder herefter til 865 mio. kr. i 2025.

Udgiftsbudgettet er på 1.206 mio. kr. i 2022 og er derefter faldende til 1.168 mio. kr. i 2025. På indtægtsiden er der i 2022 budgetlagt med samlede indtægter på 309 mio. kr., faldende til 303 mio. kr. i 2025.

Faldet i de budgetterede driftsudgifter i 2025 skyldes udløb af bevillinger til planlægningsopgaver (Store Planer), byggesagsbehandling, Projektstøtteenheden, udsatte boligområder samt bevilling til Sekretariatet for Klima og Grøn omstillingen.

Nettoanlægsudgifterne er i 2022 på 258 mio. kr., fordelt på et udgiftsbudget på 998 mio. kr. og et indtægtsbudget på 740 mio. kr. Budgettet varierer fra år til år, afhængigt af hvilke konkrete anlægsprojekter, der gennemføres i de enkelte budgetår. De største anlægsprojekter i budgetperioden 2022-2025 er anlæg af Bering-Beder Vejen, øget kapacitet på Viborgvej, byggemodningsarbejder, opkøb af arealer til byudvikling samt bygnings- og energirenovering.

Teknik og Miljø's regnskab og budget for 2020 til 2025

Mio. kr. i 2022-priser	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
Nettodriftsudgifter, skattefinansieret	807	864	897	894	887	865
Nettoanlægsudgifter, skattefinansieret	576	567	258	339	134	111

Borgmesterens Afdeling

Borgmesterens Afdeling har, i modsætning til øvrige magistratsafdelinger, der arbejder på de borgerrettede serviceområder, ingen budgetmål.

Borgmesterens Afdeling skal understøtte Aarhus Kommunes fælles visioner, som de er udtrykt i "Fortællingen om Aarhus" og Aarhusmålene. Desuden har Borgmesterens Afdeling en vigtig opgave i at understøtte forankringen af Aarhuskompasset – Aarhus Kommunes nye forståelsesramme. For at bidrage hertil arbejder Borgmesterens Afdeling løbende på at styrke innovation, medborgerskab og bydelsudvikling, herunder bl.a. via Helhedsplanen for Gellerup/Toveshøj samt Bispehaven.

Borgmesterens Afdelings opgave er at hjælpe Byrådet, Magistraten og borgmesteren med at fremme, at der skabes vækst, beskæftigelse og udvikling i bysamfundet Aarhus. Det sker blandt andet på erhvervsområdet eksempelvis ved dialog med Erhvervskontaktudvalget samt staten om nye infrastrukturprojekter og nye erhvervspolitiske initiativer og i Kongelundens Sekretariat, som arbejder med udvikling af nyt stadion m.v.

Borgmesterens Afdeling har endvidere en central rolle i forhold til at understøtte koordinering og samarbejde på tværs i organisationen Aarhus Kommune.

Den koordinerende rolle indebærer blandt andet, at Borgmesterens Afdeling varetager sekretariatsbetjeningen af byråd, magistrat og udvalg, arbejdet med kommunens overordnede budget og regnskab, indgår i det fysiske planlægningsarbejde med kommuneplan og lokalplaner, HR- og organisationsudvikling, arbejdsmiljø, lønudbetaling, forsikringer, arbejdsskader, personalejura og MED-samarbejdet.

Derudover skal Borgmesterens Afdeling hjælpe Byrådet med den økonomiske styring samt levere effektive, fælles løsninger til kommunen fastlagt blandt andet af Byrådets økonomiske politik, mål for effektivisering, indkøbspolitikken samt af Digitaliseringsstrategien, hvis sigte er at fremme medborgerskab, samskabelse, vækst og effektivisering gennem øget digitalisering. I den forbindelse er det internt i organisationen målsætningen at gøre Fælles Service til en succes med styr på IT og fokus på de lokale enheders behov.

Herudover varetager Borgmesterens Afdeling de tværgående opgaver i Aarhus Kommune i forbindelse med beredskabsplanlægning, sekretariatsbetjeningen af Kriseledelsen herunder indsatsen i forhold til COVID-19.

Opgaverne i Borgmesterens Afdeling løses i tæt kontakt med politikere, borgere, bysamfund, virksomheder, leverandører, andre offentlige myndigheder, organisationer, boligforeninger og magistratsafdelingerne i kommunen.

RESSOURCER

Borgmesterens Afdeling har et samlet bruttobudget på 1.044 mio. kr. i 2022. Nogle af pengene – 59,6 mio. kr. – kommer fra statstilskud samt anlægsinvesteringer mm., og derved udgør de egentlige kommunale budget på området ca. 984 mio. kr. De fleste af pengene – ca. 979 mio. kr. vil blive brugt til driftsudgifter. Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 5,4 mio.

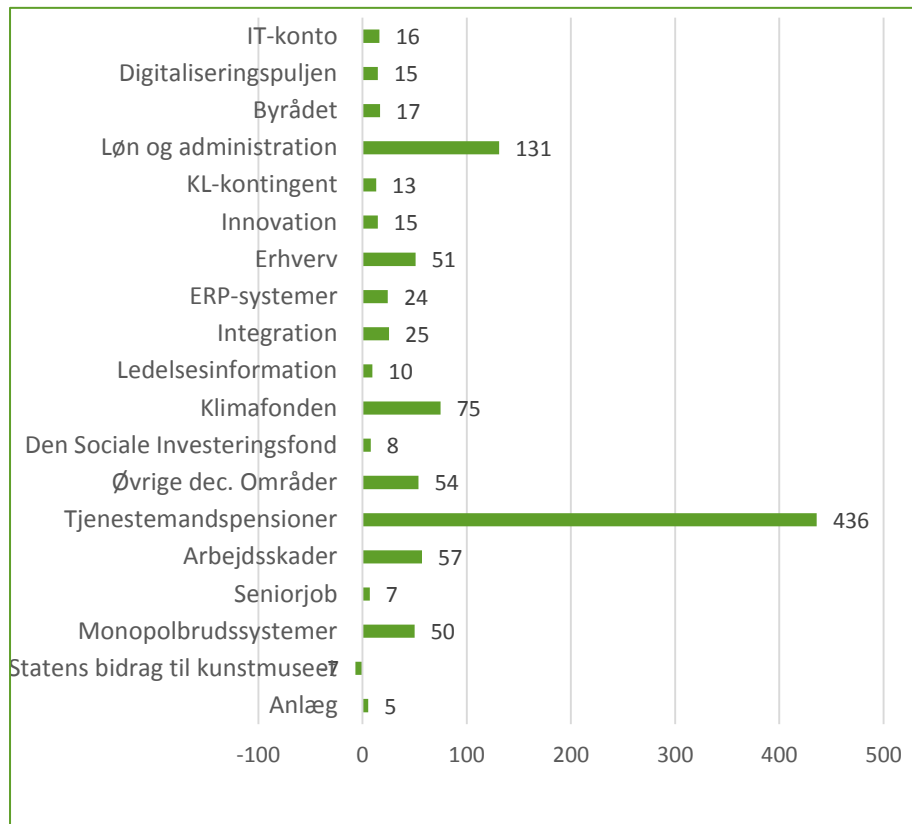
ORGANISATION

- Du kan læse mere om os [her](#)
- Der er ca. 382 fuldtidsansatte i Borgmesterens Afdeling.

kr.) vil blive brugt til investeringer i bl.a. bygninger og veje i Gellerup samt nyt stadion -Kongelunden.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2022 på 1.002 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

Udviklingen i nettodriftsudgifterne kan primært tilskrives fald i udgifterne til Klimafonden, Erhverv, Integration og øvrige decentraliserede områder samt stigning i tjenestemandspensioner.

Borgmesterens Afdelings regnskab og budget for 2020 til 2025

Mio. kr. i 2022-priser	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
Nettodriftsudgifter	1.608	1.055	997	945	929	874
Nettoanlægsudgifter	4	71	5	50	46	-1

Bilag

Finansieringstabel

1.000 kr. løbende priser	B/R 2021	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Finansiering i alt	21.085.444	23.296.289	22.816.783	22.504.849	23.928.469
Renter i alt	25.652	34.947	38.345	41.981	45.918
- heraf renter på skattefinansierede område	2.376	15.076	18.598	22.292	26.577
Renter af likvide aktiver	50.850	52.406	53.716	55.059	56.435
Renter af udlæg til forsyningsvirksomheder	38.078	502	496	507	477
Renter af langfristet gæld	-109.645	-71.246	-67.780	-64.187	-60.051
Renter i øvrigt	23.093	33.416	32.166	30.913	29.716
Skat i alt	62.315.170	17.662.969	18.786.480	19.053.984	19.858.150
Indkomstskat	15.204.902	15.151.038	16.051.568	16.590.059	17.171.878
Efterregulering af indkomstskat	-13.212	1.609	-1.077	-161.445	0
Selskabsskat	825.389	361.069	549.439	409.935	434.060
Forskerskat	30.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Dødsboskat	7.000	14.226	10.000	10.000	10.000
Grundskyld	1.711.476	1.782.534	1.817.942	1.846.826	1.876.173
Dækningsafgift af offentlige grundværdier	35.420	34.738	34.738	34.738	34.738
Dækningsafgift af offentlige forskelsværdier	99.583	104.462	104.462	104.462	104.462
Dækningsafgift af erhvervsejendomme	170.899	173.292	179.409	179.409	186.840
Udligning og generelle tilskud i alt:	3.429	4.509	4.193	4.443	4.516
Udligning af beskatningsgrundlag	0	-138	35	20	7
Finansieringsandel - tillæg vedr. beskatningsgrundlag	0	-41	-43	-45	-44
Udligning af udgiftsbehov	0	1.347	1.514	1.604	1.714
Finansieringsandel - tillæg vedr. udgiftsbehov	0	12	13	13	14
Landsudligning	-2.261	0	0	0	0
Korrektion for overudligning	-1	21	24	24	25
Særlig kompensation	0	82	82	82	82
Bloktilskud	-317	-5.530	-5.589	-5.892	-6.060
- heraf betinget vedr. service	-181	-182	-184	-186	-188
- heraf betinget vedr. anlæg	-60	-61	-61	-62	-63
- heraf egne korrektioner	40	0	-161	-196	-264
Efterreguleringer - tidligere år	-131	71	22	0	0
Udligning af selskabsskat	82	-49	4	1	-1
Udligning af dækningsafgift vedr. offentlige ejendomme	0	9	8	8	8
Udlændingeudligning	-109	-32	-30	-29	-28
Særtalsskud m.v.:					
Bedre kvalitet i dagtilbud	-37	-37	-38	-39	-40
Generelt løft i ældreplejen	-33	-34	-35	-35	-36
Styrket kvalitet i ældreplejen	-45	-45	-46	-47	-48

Finansieringstilskud	-90	-91	-91	-91	-91
Beskæftigelsestilskud	-451	0	0	0	0
Tilskud vedr. skatnedsættelse	-12	-12	-6	0	0
Tilskud til værdig ældrepleje	-47	-48	-48	-49	-50
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-4	-5	-5	-5	-5
Tilskud vedr. høj kriminalitet i visse boligområder	0	-15	-15	-16	-16
Overgangsordning vedr. udligningsreform	0	-24	0	0	0
Overgangsordning vedr. uddannelsesstatistik	-23	0	0	0	0
Kommunale bidrag til regionerne	39	40	41	43	44
Refusion af købsmoms	10	10	10	10	10

Budgetoversigter

Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen opsummerer alle udgifts- og indtægtsposter i kommunen og giver dermed det samlede overblik over kommunens økonomiske situation:

Mio. kr. / løbende priser	R2020	B2021	KB2021	B2022	BO2023	BO2024	BO2025
Skattefinansierede nettoudgifter							
Drift, ekskl. "hvile i sig selv" virksomheder (2020-priser)	21.379	22.350	21.414	22.227	22.307	22.584	22.526
Pris- og lønstigninger	-676	-362	-347	0	468	1.028	1.590
Renter	-1	-15	-37	-16	-19	-24	-29
Finansielle tilskud	293	140	585	164	155	210	200
Skattefinansierede udgifter i alt	20.995	22.113	21.615	22.374	22.912	23.797	24.287
Nettoindtægter:							
Tilskud og udligning	4.449	4.509	4.532	4.329	4.189	4.330	4.415
Skatter	17.620	17.663	17.663	18.334	19.270	19.964	20.686
Indtægter i alt	22.069	22.172	22.195	22.663	23.459	24.294	25.101
Resultat (overskud) vedr. de skattefinansierede driftsområder i alt*	1.074	59	580	289	547	497	814
Skattefinansierede nettoanlægsudgifter							
Anlæg, ekskl. takstfinansierede områder (2020-priser)	1.268	1.184	461	549	338	1.789	897
Pris- og lønstigninger	-44	-13	-5	0	5	50	38
Skattefinansierede anlægsområder i alt	1.223	1.171	456	549	343	1.839	935
Resultat (overskud) vedr. de skattefinansierede områder i alt*	-150	-1.112	124	-260	204	-1.343	-121
Finansiering							
Ændringer i mellemværende med takstfinansierede områder (2020-priser)	0	2	12	12	12	12	12
Nettodriftsoverskud vedr. ældreboliger (2020-priser)	-40	-38	-38	-38	-50	-57	-62
Anlægsudgifter til ældreboliger (90%) (2020-priser)**	0	143	132	81	21	0	0
Pris- og lønstigninger	1	-1	-1	0	0	-2	-4
Finansforskydninger	-1.375	271	1.079	-17	-14	-17	-20
Ændringer i den langfristede gæld	1.471	-228	-412	-133	172	199	217
Ændringer i kassebeholdning	-207	-1.242	-648	-166	62	-1.478	-265
Finansiell egenkapital***	-3.716	-4.828	-3.593	-3.853	-3.649	-4.991	-5.113

*Minus angiver et underskud

**De resterende 10 % er en skattefinansieret anlægsudgift.

***En negativ finansiell egenkapital angives med et minus. Den finansielle egenkapital består af kassebeholdningen plus langfristede tilgodehavender fratrukket den skattefinansierede lang- og kortfristede gæld.

For at gøre udviklingen i årene 2021-2024 så realistisk som muligt er den finansielle egenkapital i disse år opgjort på baggrund af det korrigerede budget for 2020. KB 2020 er baseret på tillægsbevillinger medio juni 2020, herunder de bevillinger, der er tiltrådt ved regnskabsafslæggelsen for 2019.

Sammendrag

Sammendraget indeholder nettoudgifter og indtægter. Sammendragets beløb vedrørende årene 2022-2024 har ingen bevillingsmæssig betydning, men tjener som et økonomisk vurderingsgrundlag for de planer og projekter, der ventes fremsendt til byrådet.

Sektor		R2020	B2021	B2022	BO2023	BO2024	BO2025
Netto 1.000 kr.							
A. DRIFTSVIRKSOMHED (INKL. REFUSION)							
SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE							
1.20	Sociale Forhold og Beskæftigelse decentraliseret	3.573.665	3.630.079	3.639.154	3.642.247	3.664.285	3.691.637
1.50	Sociale Forhold og Beskæftigelse ikke-decentraliseret	5.388.752	5.707.205	5.497.947	5.577.488	5.671.956	5.758.329
	I ALT	8.962.417	9.337.284	9.137.101	9.219.735	9.336.241	9.449.965
TEKNIK OG MILJØ							
2.00	Teknik og Miljø	437.648	430.314	422.088	421.690	417.207	394.785
2.10	Byudvikling	279.517	365.139	411.023	410.710	410.357	410.357
2.40	Natur og Miljø	2.229	2.426	397	41	41	41
2.50	Ejendomsforvaltningen	5.029	-8.892	-10.105	-11.819	-13.703	-13.703
2.60	Brandvæsen	81.771	73.272	73.380	73.380	73.380	73.380
	I ALT	806.194	862.258	896.783	894.002	887.282	864.859
SUNDHED OG OMSORG							
3.30	Foranstaltninger for ældre og handicappede	4.069.762	4.112.356	4.183.467	4.217.635	4.266.503	4.312.855
	I ALT	4.069.762	4.112.356	4.183.467	4.217.635	4.266.503	4.312.855
KULTUR OG BORGERSERVICE							
4.70	Kultur og Borgerservice	1.134.491	1.127.618	1.183.728	1.152.086	1.144.865	1.142.817
	I ALT	1.134.491	1.127.618	1.183.728	1.152.086	1.144.865	1.142.817
BØRN OG UNGE							
5.50	Børn og Unge området	5.378.304	5.459.675	5.449.897	5.555.351	5.634.790	5.552.746
	I ALT	5.378.304	5.459.675	5.449.897	5.555.351	5.634.790	5.552.746
BORGMESTEENS AFDELING							
0.20	Budgetreserver	0	220.751	217.236	151.738	209.188	149.412
0.30	Administration m.v.	858.458	1.052.216	996.838	944.898	928.609	874.179
	I ALT	858.458	1.272.967	1.214.074	1.096.635	1.137.797	1.023.591
A. DRIFTSVIRKSOMHED I ALT		21.209.624	22.172.159	22.065.050	22.135.445	22.407.477	22.346.833

Sektor	R2020	B2021	B2022	BO2023	BO2024	BO2025	
Netto 1.000 kr.							
B. ANLÆGSVIRKSOMHED							
SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE							
1.05	Sociale Forhold og Beskæftigelse	46.977	37.349	69.040	55.827	32.190	205
	I alt	46.977	37.349	69.040	55.827	32.190	205
TEKNIK OG MILJØ							
2.00	Teknik og Miljø	314.626	321.648	60.917	379.475	29.584	4.806
2.10	Byudvikling	0	0	0	0	0	0
2.40	Miljø og Energi	0	0	0	0	0	0
2.50	Ejendomme	264.537	240.700	197.770	126.058	104.341	106.015
2.60	Brandvæsen	0	6.067	0	-166.201	0	0
	I alt	579.164	568.415	258.687	339.332	133.925	110.821
SUNDHED OG OMSORG							
3.30	Foranstaltninger for ældre og handicappede	270.536	178.700	69.935	56.957	39.416	17.047
	I alt	270.536	178.700	69.935	56.957	39.416	17.047
KULTUR OG BORGERSERVICE							
4.70	Kultur og Borgerservice	93.180	182.516	179.288	80.018	3.627	39.586
	I alt	93.180	182.516	179.288	80.018	3.627	39.586
BØRN OG UNGE							
5.50	Børn og Unge området	275.569	418.310	287.923	118.105	142.128	22.024
	I alt	275.569	418.310	287.923	118.105	142.128	22.024
BORGMESTEENS AFDELING							
0.20	Budgetreserver	0	-130.136	-240.386	-340.963	1.391.895	708.121
0.30	Administration m.v.	-2.152	71.383	5.491	50.090	45.704	-522
	I alt	-2.152	-58.752	-234.895	-290.873	1.437.600	707.600
A. ANLÆGSVIRKSOMHED i alt		1.263.273	1.326.538	629.979	359.367	1.788.886	897.283

Sektor		R2020	B2021	B2022	BO2023	BO2024	BO2025
Netto 1.000 kr.							
PRIS- OG LØNSTIGNINGER VEDR. HOVEDKONTO 0-6 (BO-ÅRENE)		-710.802	-372.189	0	469.875	1.070.069	1.615.815
7.22	Renter af likvide aktiver	-46.622	-52.406	-54.551	-55.914	-57.312	-58.745
7.28	Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-3.721	-5.332	-5.332	-5.332	-5.332	-5.332
7.32	Renter af langfristede tilgodehavender	-3.182	-5.839	-5.839	-5.839	-5.839	-5.839
7.35	Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	-1.421	-502	-471	-469	-481	-449
7.50	Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter	323	0	0	0	0	0
7.52	Renter af kortfristet gæld i øvrigt	9.970	1.071	1.071	1.071	1.071	1.071
7.55	Renter af langfristet gæld	66.019	71.246	65.362	63.297	59.705	55.605
7.58	Kurstab og kursgevinster	-7.929	-23.329	-2.727	-2.600	-2.472	-2.342
C. RENTER i alt		13.437	13.437	-15.090	-2.488	-5.786	-10.659
D. FINANSFORSKYDNINGER							
8.22	Forøgelse af likvide aktiver	0	0	0	62.189	0	0
8.25	Forskyd. i tilgodehavender hos staten	323.370	0	0	0	0	0
8.28	Forskyd. i kortfristede tilgodehavender i øvrigt	724.305	0	0	0	0	0
8.32	Forskyd. i langfristede tilgodehavender	292.680	139.973	163.649	155.467	209.911	199.911
8.35	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	0	0	-2.110	-2.110	-2.110	-2.110
8.38	Forskyd. i aktiver vedr. opkrævning for andre	-165	0	0	0	0	0
8.42	Forskyd. i aktiver fonds, legater m.v.	-282.824	0	0	0	0	0
8.45	Forskyd. i passiver fonds, legater m.v.	279.201	-8.322	0	0	0	0
8.48	Forskyd. i passiver vedr. opkrævning for andre	165	0	0	0	0	0
8.50	Forskyd. i kortfristet gæld (Bygge kreditter)	262.770	266.871	0	0	0	0
8.51	Forskyd. i kortfristet gæld til staten	-413	0	0	0	0	0
8.52	Forskyd. i kortfristet gæld i øvrigt	-2.680.976	12.918	-14.666	-11.502	-14.607	-17.489
D. FINANSFORSKYDNINGER I alt		-1.081.887	411.440	146.873	204.044	193.194	180.312
E. AFDRAG PÅ LÅN							
8.60	Afdrag på lån	-342.146	300.973	338.697	348.313	351.247	341.730
E. AFDRAG PÅ LÅN I ALT		-342.146	300.973	338.697	348.313	351.247	341.730
A + B + C + D + E		20.351.499	23.823.831	23.178.111	23.511.258	25.800.214	25.365.941
F. FINANSIERING							
8.05	Forbrug af likvide aktiver	-207.201	-1.241.502	-165.709	0	-1.478.141	-264.854
8.60	Optagne lån	1.924.576	-410.540	-349.349	-52.412	-27.991	105
7.87	Tilskud og udligning	-4.462.289	-4.518.820	-4.338.941	-4.198.779	-4.339.956	-4.425.274
7.88	Udligning af købsmoms	13.275	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
7.90	Skatter	-17.619.859	-17.662.969	-18.334.112	-19.270.068	-19.964.125	-20.685.918
F. FINANSIERING i alt		-20.351.499	-23.823.831	-23.178.111	-23.511.259	-25.800.214	-25.365.941

Ressourcer i afdelingerne

Budgetterede personaletal i budget 2022

Antal gennemsnitlige heltidsstillinger	2022	2023	2024	2025
Sociale Forhold og Beskæftigelse	4.432	4.446	4.479	4.513
Teknik og Miljø	880	880	880	880
Sundhed og Omsorg	5.427	5.585	5.684	5.864
Kultur og Borgerservice	780	780	780	780
Børn og Unge	10.041	10.219	10.352	10.212
Borgmesterens Afdeling	382	382	382	382
Aarhus Kommune i alt	21.941	22.291	22.557	22.631

De nedenstående tabeller indeholder følgende noter:

1) Nettobudgettet er afgrænset til rammebelagte områder. I budget 2021 er der tale om ajourført/korrigeret budget.

2) Overskud/underskud = ramme - nettobudget (+: overskud; -: underskud).

3) Status ultimo korrigeres fra år til år med overskud/underskud og rentetilskrivning.

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Sociale Forhold og Beskæftigelse - Sektor 1.20

1.000 kr. i 2022-priser	KB 2021 2022-priser	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Forventet ramme ¹⁾	3.570.419	3.612.144	3.634.737	3.664.273	3.691.639
Nettobudget	3.636.548	3.639.154	3.642.247	3.664.285	3.691.637
Forventet overskud/underskud ²⁾	-66.128	-27.009	-7.510	-11	2
Saldokorrekationer	0	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-4.195	-31.204	-38.714	-38.726	-38.724

Teknik og Miljø

Teknik og Miljø - Sektor 2.01

1.000 kr. i 2022-priser	KB 2021 2022-priser	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Forventet ramme ¹⁾	424.497	421.243	421.917	420.371	397.949
Nettobudget	462.125	422.088	421.690	417.207	394.785
Forventet overskud/underskud ²⁾	-37.628	-846	227	3.164	3.164
Saldokorrekationer	48.676	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	72.972	72.126	72.354	75.518	78.682

Kollektiv Trafik - Sektor 2.13

1.000 kr. i 2022-priser	KB 2021 2022-priser	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Forventet ramme ¹⁾	282.520	286.565	286.558	286.561	286.561
Nettobudget	334.816	384.596	384.589	384.592	384.592
Forventet overskud/underskud ²⁾	-52.296	-98.031	-98.031	-98.031	-98.031
Saldokorrekationer	0	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-52.296	-150.327	-248.358	-346.389	-444.420

Ejendomme - Sektor 2.51

1.000 kr. i 2022-priser	KB 2021 2022-priser	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Forventet ramme ¹⁾	-4.643	-7.528	-9.242	-13.783	-13.783
Nettobudget	3.264	-10.105	-11.819	-13.703	-13.703
Forventet overskud/underskud ²⁾	-7.907	2.577	2.577	-79	-79
Saldokorrekationer	10.098	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	2.191	4.768	7.346	7.266	7.187

Aarhus Brandvæsen - Sektor 2.61

1.000 kr. i 2022-priser	KB 2021 2022-priser	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Forventet ramme ¹⁾	72.090	73.380	73.380	73.380	73.380
Nettobudget	72.090	73.380	73.380	73.380	73.380
Forventet overskud/underskud ²⁾	0	0	0	0	0
Saldokorrekationer	0	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-160	-160	-160	-160	-160

Sundhed og Omsorg

Foranstaltning for ældre og handicappede - Sektor 3.31

1.000 kr. i 2022-priser	KB 2021 2022-priser	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Forventet ramme ¹⁾	3.119.140	3.233.473	3.275.012	3.327.210	3.375.612
Nettobudget	3.119.137	3.234.058	3.275.615	3.327.827	3.376.224
Forventet overskud/underskud ²⁾	2	-585	-603	-617	-613
Saldokorrekationer	28.541	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	139.264	138.679	138.076	137.459	136.847

Kultur og Borgerservice

Kultur og Borgerservice - Sektor 4.71

1.000 kr. i 2022-priser	KB 2021 2022-priser	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Forventet ramme ¹⁾	672.325	682.858	678.236	673.967	671.919
Nettobudget	687.334	687.858	678.236	673.967	671.919
Forventet overskud/underskud ²⁾	-15.008	-5.000	0	0	0
Saldokorrekationer	7.922	0	0	2.000	0
Status, ultimo ³⁾	42.330	37.330	37.330	39.330	39.330

Børn og Unge

Børn og Unge - Sektor 5.51

1.000 kr. i 2022-priser	KB 2021 2022-priser	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Forventet ramme ¹⁾	4.768.566	4.840.552	4.863.053	4.894.388	4.929.277
Nettobudget	4.786.662	4.840.552	4.938.322	5.017.838	4.929.277
Forventet overskud/underskud ²⁾	-18.096	0	-75.269	-123.450	0
Saldokorrekationer	22.924	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	198.718	198.718	123.450	0	0

Borgmesterens Afdeling

BA - Administration - Sektor 0.31

1.000 kr. i 2022-priser	KB 2021 2022-priser	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Forventet ramme ¹⁾	446.739	453.659	396.064	375.709	319.511
Nettobudget	447.431	453.659	396.064	375.709	319.511
Forventet overskud/underskud ²⁾	-692	0	0	0	0
Saldokorrekationer	924	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	22.931	22.931	22.931	22.931	22.931